

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta

Katedra psychologie

Školní úspěch a sebepojetí pohledem dospělých se
specifickými poruchami učení

Autor: Monika Schenková

Vedoucí práce: PaedDr. PhDr. Anna Kucharská, Ph.D.

Praha 2010

PŘÍLOHY DIPLOMOVÉ PRÁCE:

**DOTAZNÍKY A STRUKTUROVANÉ ROZHOVORY RESPONDENTŮ
A, B, C, D, E, F, G**

Dotazník **A**

Pohlaví: **Muž**

Věk: **24**

Vzdělání (nejvyšší ukončené): **Střední**

1. Jaké pocity se Vám jako první objeví, když se řekne „škola“, „školní docházka“ a proč?

Nuda, ztráta času protože většina toho co sem se za těch x let ve škole dozvěděl jsem nepotřeboval a to co jsem potřeboval jsem se naopak ve škole nenaučil

2. Dá se říci, na které období ve škole vzpomínáte rádi (první stupeň, druhý stupeň, SŠ apod.) a proč, popřípadě na jaký školní předmět či na kamarády?

Na začátek střední školy protože tam byl najednou jiný přístup a nebrali nás už jako děti ale jako dospělý studenty kteří mají vlastní názor a respektovali ho

Období ze školy, na které rád vzpomínáš, si zmínil „začátek střední školy“, co jsi tím chtěl říct, že to příjemné období bylo jen na začátku střední školy, v jejím průběhu už ne?

Ne, to né, spíš jako že teprve od té střední to začalo mít aspoň trochu úroveň a měl jsem pocit, že i sám něco můžu ovlivnit.

Máš něco konkrétního na mysli?

Ticho... asi po půl minutě.. Ne, nevím, nevzpomínám si, tak všeobecně.

3. Komu Váš školní úspěch udělal vždy největší radost?

Muj prospěch nebyl nikdy zvlášť radostnej ☺ Byl jsem rád když nebyly čtyřky

4. Který školní problém Vám nejvíce znepríjemňoval období Vaší školní docházky?

Na žádný problém si nevzpomínám kromě Matematiky, ta mě fakt nebavila a nešla

5. Vyhledal/a jste někdy ohledně výše uvedeného problému pomoc a u koho?: (vyberte vhodnou odpověď)

a) kamarádi, b) rodiče, c) odborník, d) nikoho jsem o pomoc nežádal/a, pomohl/a jsem si sám/sama, e) problém jsem neřešil/a a doufal/a jsem, že se vyřeší časem sám, f) žádnou pomoc jsem nehledal, bylo mi to jedno, g) jiné řešení – uveďte, prosím, jaké

b) rodiče, hlavně matka semnou všechno vždycky pořešila

6. Řešil/a byste v současné době, se svými nynějšími zkušenostmi, výše uvedený problém jinak, případně jak?

Neřešil, matiku skoro nepoužívám a vystačím si se základní☺

7. Jakou roli hrál Váš prospěch pro Vaše kamarády a vztahy s nimi?

Pro kamarády žádnou a pro ty co nebyli kamarády těch jsem si nevšímal.

Říkáš, že pro Tvoje kamarády Tvůj prospěch roli nehrál a ti, co kamarádi nebyli, těch jsi se nevšímal. Jak mám rozumět té druhé polovině odpovědi? Pro ty, co nebyli tvými kamarády tvůj prospěch nějakou roli hrál nebo nevíš, jestli tu roli hrál, protože sis jejich názorů nevšímal?

Tak i tak, jako že u některých to nevím a některý měli někdy blbý poznámky, ale řek bych, že nic výjimečného.

A vadily ti od nich takový poznámky?

Ne, byly mi jedno.

8. Jakou roli hrál při výběru kamarádů pro VÁS školní prospěch potenciálního kamaráda (ať už jeho lepší či horší prospěch)?

Také žádnou

9. Mělo nebo má Vaše dosažené vzdělání vliv na výběr partnera?

Ne

10. Zajímali se rodiče o Váš prospěch, jak se to projevovalo?

Na základní škole ano (nutili mě se učit) na střední prakticky ne (opakovali mi že to dělám pro sebe když jsem to věděl)

11. Zaslechli jste v souvislosti se svojí osobou poznámky typu: Ty seš ten dyslektik (lenoch apod.), ty to stejně líp neuděláš. Co od tebe můžu vlastně čekat. Případně jiné poznámky

podobného typu, porosím uveďte jaké, včetně toho, která blízká osoba Vám to říkala a jak to na Vás působilo.

Rodiče něco takového občas pronesli, jako že je to hold těžký, když jsem ten dyslektik, ale spíš mi to nevadilo, protože to vysvětlovalo proč se mi některé předměty nedaří zvládat stejně s přehledem jako ostatním. Nikdy ale neříkali věty typu: Co od tebe můžu vlastně čekat.... (krátká pauza)... To jse asi všechno na víc si nevzpomínám.

12. Závíděl jste někdy sourozenci, že se mu ve škole lépe dařilo. O co konkrétně šlo? (prospěch, kamarádi, obliba u učitelů, chování apod.)

Ne

Uvedl si, že si sourozenci nezáviděl, že se mu ve škole lépe dařilo. Máš sestru nebo bratra?

Sestru.

Starší nebo mladší?

Starší.

O kolik?

O čtyři roky.

A byla ve škole úspěšnější než ty?

Asi jo, já se s ní neporovnával.

13. Na základě Vašich předešlých odpovědí, dá se říci, ze kterého období školní docházky Vaše dojmy převážně pocházely? Pokud se dá říci, že některé období převažovalo, prosím, uveďte, které, případně, které otázky se k jakému období vztahují (stačí k příslušné otázce za Vaši odpověď dopsat do závorky věk) převážně ze základní školy pokud jsem neuvedl jinak

14. V příloze tohoto dotazníku je list, na kterém jsou „postavičky“, prosím, prohlédněte si jej. Pak vyberte tu postavičku, která nejlépe vystihuje, jak jste se ve škole většinou cítili (předpokládám, že ve výběru budete zohledňovat období, které v tomto dotazníku zmiňujete nejčastěji). Pak vybranou postavičku stručně charakterizujte - její postavení ve třídě, jak se cítí, co chce, co nechce, jestli je spokojená se svým postavením apod.

Asi je mi blízká postavička vpravo třetí od spoda. Je stranou stromu a je v pohodě. Žije si vlastním životem a celkem jí nic nechybí a o nic extra ve spojení se stromem se nesnaží. Není jí pomáháno, ani nikomu se nesnaží zvláště pomáhat. Je prostě jinde. Se svým postavením je spokojená a netouží se šplhat někam výš. Tady je jí dobře

Ráda bych se vrátila k tvému výběru a popisu postavičky (*trochu se pousmál*). Pro připomenutí si prosím tě přečti, co jsi k tomu do dotazníku napsal. (*podala jsem mu stránku, kde byla zatržena barevně odpověď, o které s ním chci mluvit. Přečetl si to a podal mi list zpátky.*

No...?

Píšeš tam, že „jí není pomáháno, ani nikomu se nesnaží zvlášť pomáhat“ Jde mi o to „není jí pomáháno“ – znamená to pro tebe: „nechce, aby jí bylo pomáháno nebo by možná o to stála, ale nikdo vhodnej se třeba nenabíd nebo to znamená ještě něco jinýho“

Já nevím (trochu otráveně) ... spíš že jí není pomáho, protože není s čím

Dobře, díky.

Teď už jen taková techničtější otázka k tomu obrázku: Jak si postupoval, když sis tu postavičku vybíral?

Nevím, nějak se mi prostě líbila.

Dokázal bys říct blíž třeba co si u těch postaviček hodnotil – výraz, postavení, činnost?

Tak asi první jsem si všimal toho postavení, třeba jak je blízko u stromu a jestli je spíš sama a nezávislá a jestli je v pohodě, takže pak asi ten výraz obličej.

A kdyby sis měl vybrat postavičku pro to, jak se cítíš v současném životě, jaká by to byla? Můžeš zohlednit jakoukoli oblast svýho života a pokud budeš chtít, můžeš mi i říct s ohledem na co, sis ji vybral.

Vzal do ruky list a chvíli, asi 10 vteřin těkal očima a pak si vybral a řekl:

No, nevím, asi tu stejnou jako prve, prostě mi to tak vyhovuje.

A podává mi zpět list papíru. toto gesto i vyjadřuje, že už víc k tomu nechce říkat.

A co dál, ještě něco chceš vědět?

Ráda bych si ještě ujasnila něco k další otázce, na kterou mi dal odpověď, je to hned ta další. Uvedl si, že nečteš rád a nebaví tě to, je to tak?

Jo.

Vím o Tobě, že máš docela všeobecněj přehled, jakejma způsobama teda získáváš novy informace?

No... sem tam něco z netu, z televize, z komunikace s kamarádama, z isq a tak

15. Čtete rádi (nemám na mysli, zda hodně čtete, ale zda RÁDI čtete, nezáleží na množství)?

Prosím uveďte co (stačí žánr a zda se jedná o knihy či časopisy):

Nečtu rád, nebaví mě to

16. Jaký vliv měla škola na Vaši chuť si něco mimoškolního přečíst?

Odpuzující. Slova typu povinná četba mě odehnala i od té nepovinné

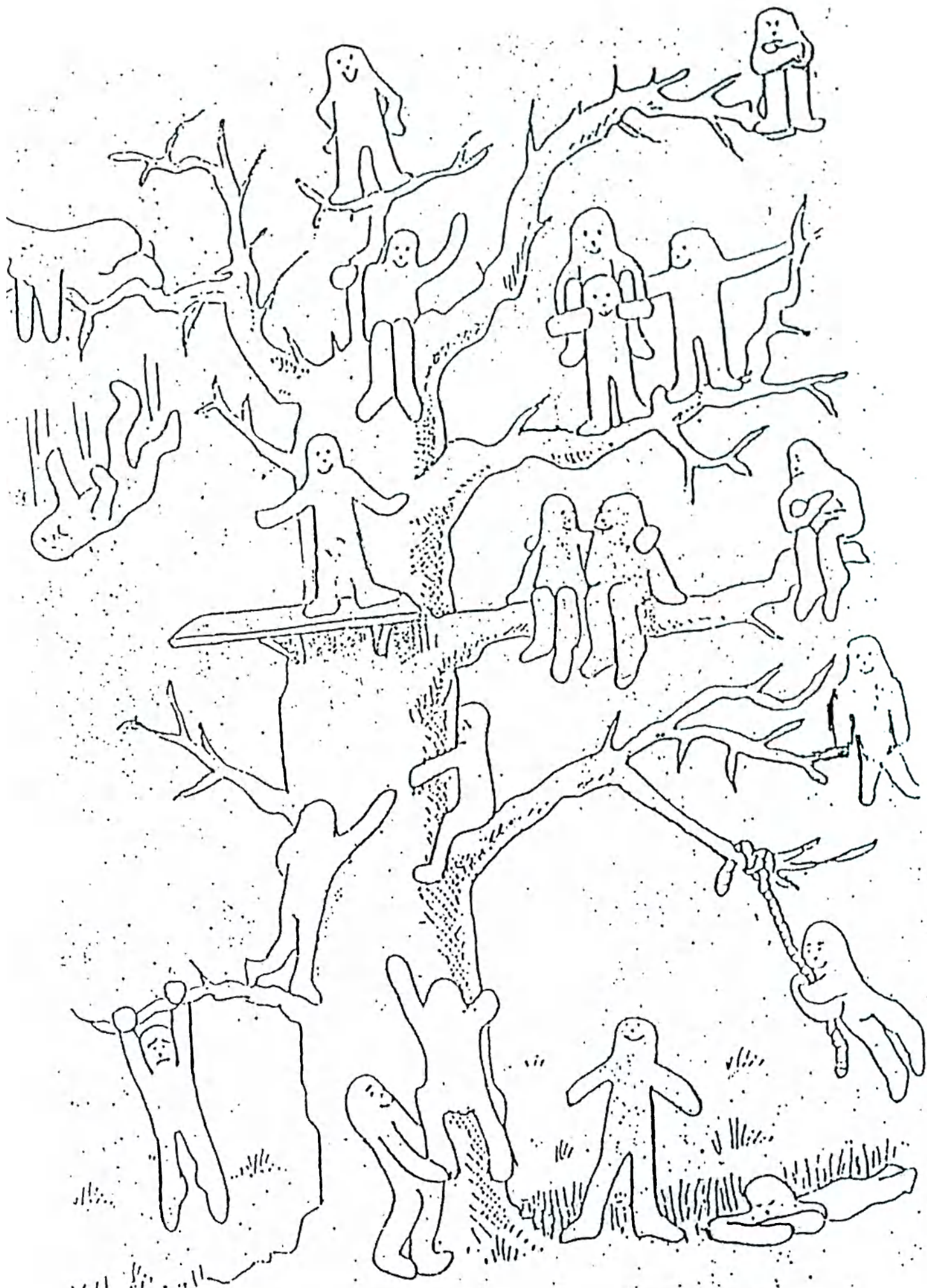
17. Byl pro Vás osobně tento dotazník obtížný? Pokud ano, uveďte, prosím, proč.

Nebyl obtížný

Závěrem Vám chci velmi poděkovat za strávený čas nad dotazníkem a zároveň bych si přála, aby pro Vás tato miniexkurze do vlastního dětství mohla být přínosem, například v tom, že třeba lépe pochopíte vlastní děti, jelikož je velmi pravděpodobné, že se budou potýkat s podobnými pocity :-)

Pokud jste při vyplňování dotazníku narazil/a na něco, k čemu byste chtěl/a ode mě nějakou zpětnou vazbu, klidně se na mne obraťte.

Přeji Vám příjemný zbytek dne.

Strukturovaný rozhovor

1. Máš pocit, že jsi byl v souvislosti se školními výsledky častěji trestán než sourozenec, pokud ano, uveď za co?

Ne, protože sestra se učila podobně.

2. Měl jsi pocit, že učitel nadřoval ostatním dětem a tobě ne, jak se to projevovalo?

ne

3. Myslel sis během školní docházky, že jsi líný, pokud ano, proč?

Tak asi jo, já vím, že jsem líný ale zase jak v čem, důležitý je povinnost zvládat s co nejmenším úsilím a to škola byla, zájmy jsem měl jinde to škola a práce je ztráta času.

4. Připadali ti školní úkoly těžké, pokud ano uveď jaké?

Těžký byly z matematiky, tam jsem musel moc přemýšlet a to bylo časově náročné.

5. Bylo pro tebe v porovnání se spolužáky těžší najít si kamarády?

Ne, nepotřeboval jsem mít hodně kamarádů, stačil mi jeden nebo dva dobrý kamarádi a víc jsem nepotřeboval.

6. Zaregistroval jsi vůči své osobně odlišný přístup od rodičů, učitelů, spolužáků ve chvíli, kdy byla oficiálně diagnostikována dyslexie či jiná porucha učení a jak se to projevilo? (pokud diagnostikována nebyla, tuto otázku vynechej)

Matka se mnou větší trpělivost než se s sesterou, když se se mnou učila.

Tvoje sestra má diagnózu nějaké specifické poruchy učení?

Ne.

7. Začal sis připadat v určitém období v souvislosti se školní úspěšností a učením vůbec nějaký jiný než ostatní, kdy to bylo a v jaké souvislosti sis to nejvíce uvědomoval?

Ne.

8. Ve srovnání s ostatními dětmi měl jsi pocit, že jsou u tebe častější změny nálad, výbuchy hněvu či podrážděnost?

Asi ne.

9. Máš pocit, že jsi v dětství častěji pociťoval následující emoční stavy?

- pocit, zoufalství, strach, stud. rozpaky, pocity viny, úzkost a nedostatek sebedůvěry, nízké sebevědomí, skleslost, beznaděj, deprese, pocity chaosu, zmatku, někdy zničehonic dobrá nálada „chtít objímat celý svět“ a na druhé straně častá depresivita výsledkem těchto emočních stavů mohli být odlišnosti v chování například lhostejnost, přehnaná obrana nebo agresivita (vůči druhým, ale i vůči sobě) – byla z toho něco pravda i o tobě, uveď, prosím co a v jaké souvislosti.

Ne.

B

Pohlaví: **žena**

Věk: **38**

Vzdělání (nejvyšší ukončené): **střední**

1. Jaké pocity se Vám jako první objeví, když se řekne „škola“, „školní docházka“ a proč?

Stres z toho, že něco nebudu umět, že si nevzpomenu na to, co jsem se učila.

2. Dá se říci, na které období ve škole vzpomínáte rádi (první stupeň, druhý stupeň, SŠ apod.) a proč, popřípadě na jaký školní předmět či na kamarády?

asi na druhý stupeň na ZŠ, nejraději jsem měla češtinu a matematiku, čeština mi tak nějak šla sama a na matiku jsme měli bezvadnou učitelku, všechno mi bylo jasné z hodiny, takže jsem se nemusela doma skoro nic učit

3. Komu Váš školní úspěch udělal vždy největší radost?

Nevím, byla to samozřejmost, asi babičce, teda mluvím o základce. Pak už těch jedniček moc nebylo.

Mínule jsi uvedla, že školní úspěch udělal radost babičce, ráda bych věděla, kdo se o Tvůj školní úspěch z rodiny ještě zajímal?

Tak mamina se zajímala, ale úspěch byl samozřejmost, teda jako dobrý známky ve škole, a když to bylo od trojky vejš, tak byla naštvaná, dělala takový to dusno, jako jak je se mnou nespokojená a myslela si, no a někdy i říkala, jak jsem blbá, nebo mi říkala, že kdybych jí měla ráda, tak bych jí nemohla takhle tejrát.“

A co otec, vyjadřoval se nějak k tvému prospěchu?

Táta spíš automaticky předpokládal, že mám dobré známky, protože jsem přece jasně chytrá, a nikdy ho to konkrétně nezajímalo.

Říkala jsi, že „pak už těch jedniček moc nebylo“, kdy pak?

No, když jsem byla ve druháku na střední, než jsem přešla na jinou školu

A po přechodu na jinou školu jsi měla jaké známky?

Zase jedničky, myslím, že jsem tam byla jedna z nejlepších.

4. Který školní problém Vám nejvíce znepríjemňoval období Vaší školní docházky?

Chybovost při stresu, tedy hlavně při testech a strach z toho, že něco důležitého zapomenou.

5. Vyhledal/a jste někdy ohledně výše uvedeného problému pomoc a u koho?: (vyberte vhodnou odpověď)

a) kamarádi, b) rodiče, c) odborník, d) nikoho jsem o pomoc nežádal/a, pomohl/a jsem si sám/sama, e) problém jsem neřešil/a a doufal/a jsem, že se vyřeší časem sám, f) žádnou pomoc jsem nehledal, bylo mi to jedno, g) jiné řešení – uveďte, prosím, jaké

Ne, kvůli tomu ne, ale na střední jsem byla u doktora kvůli problémům v matice a chemii.

6. Řešil/a byste v současné době, se svými nynějšími zkušenostmi, výše uvedený problém jinak, případně jak?

Nevím, s tím stresem se asi nic dělat nedá, to je ve škole normální a s tou matematikou a chemií, jak jsem byla na vyšetření, tak mi řekli že, mám dyslexii, dyskalkulii, problémy v něčem.... takový divný slovo..... no, asi si nevzpomenu..... a že mám velkou úzkostnost. Ta diagnóza mě nějak zvlášť, si myslím, neovlivnila. Stejně jsme měli matematiku a chemii jen do druháku, pak jsem přešla na jinou školu, kde chemie a matematika už nebyla, takže pak už problémy nebyly. No teda vlastně byla tam chemie i matematika, ale ne tak složitá a hlavně tam byla mnohem lepší učitelka, který sem rozuměla.

Asi bych to teď už neřešila vůbec. Jinak to vyšetření taky nebylo nic moc, takže bych tam už nešla.

V dotazníku ses zmínila, že ses byla kvůli problémům v matice a chemii na vyšetření. Vzpomínáš si na něco z toho vyšetření?

Ani ne, jen že mi bylo nepříjemný, někdy sem nerozuměla zadání a když sem se doktorky blíž ptala a chtěla sem si to ujasnit, tak mi odpověla, úplně stejnou otázkou. Sem si připadala, jak pitomec. Přišlo mi to divný, tak sem nad tím přemýšlela, tím sem se zdržela, takže sem v těch testech nikdy nestihla konec. Pak sem měla furt pocit, že už to nemůžu stihnout a to mě stresovalo. No prostě to bylo takový divný. Ale na co, se mi ptala, to už nevím.

7. Jakou roli hrál Váš prospěch pro Vaše kamarády a vztahy s nimi?

Kamarádila jsem se většinou s dětmi, které měli dobré známky, ale protože už mě nebavilo sedět pořád mezi tzv. „šprtama“, jak nám ostatní říkali, tak jsem si sedla k jedné trojkařce všichni se tomu divili včetně učitelů.

Změnil se v té době, když sis přisedla k té trojkařce, vztah ostatních k Tobě?

No, divili se, ale jinak vůči mě se nijak v chování nezměnili, myslím, že jim to bylo jedno.

A proč tě nebavilo sedět mezi „šprtama“?

Já sem sice řekla šprtama, ale vlastně se to týkalo mě a jedničkářky, se kterou jsem seděla, a kamarádky jsme moc nebyli, protože ona ode mě hlavně chtěla opisovat matiku, ta jí moc nešla. Byla s ní nuda, pořád se jen starala, aby všechno měla do školy hotový.

8. Jakou roli hrál při výběru kamarádů pro VÁS školní prospěch potenciálního kamaráda (ať už jeho lepší či horší prospěch)?

Roli nehrál, jen jsem chtěla, aby nebyla hloupá, byla upřímná a férová, moje kamarádky měly různé známky.

9. Mělo nebo má Vaše dosažené vzdělání vliv na výběr partnera?

ne, vůbec nemělo, možná by teď mělo víc, protože někdy lidi s učníků bývají povrchní, ale lidi s vyšším vzděláním mnohdy taky, ale asi míň, aspoň mají všeobecný rozhled.

10. Zajímali se rodiče o Váš prospěch, jak se to projevovalo?

No, jak se to vezme, jenom když mi něco nešlo, tak na mě máma dost křičela, když mi to vysvětlovala, a když mi to šlo, tak to byla samozřejmost.

11. Zaslechli jste v souvislosti se svojí osobou poznámky typu: Ty seš ten dyslektik (lenoch apod.), ty to stejně líp neuděláš. Co od tebe můžu vlastně čekat. Případně jiné poznámky podobného typu, porosím uveďte jaké, včetně toho, která blízká osoba Vám to říkala a jak to na Vás působilo.

Někdy máma, že jsem úplně blbá a že to snad není možný, ale to mi říkala už na základce a to o žádný diagnoze nevěděla.

12. Záviděl jste někdy sourozenci, že se mu ve škole lépe dařilo. O co konkrétně šlo? (prospěch, kamarádi, obliba u učitelů, chování apod.)

Nezáviděla, já jsem byla vždy ve škole ta lepší.

13. Na základě Vašich předešlých odpovědí, dá se říci, ze kterého období školní docházky Vaše dojmy převážně pocházely? Pokud se dá říci, že některé období převažovalo, prosím, uveďte, které. případně, které otázky se k jakému období vztahují (stačí k příslušné otázce za Vaši odpověď dopsat do závorky věk)

No, to jsou zhruba dvě období – první je stres a přitom velmi dobrý prospěch – to je ta základka, hlavně druhý stupeň a druhý období je stres a špatný prospěch a to je ta střední, kdy jsem pak šla na vyšetření.

A proč si ty myslíš, že jsi měla ten špatný prospěch?

Nevěděla jsem, jak se mám učit a když jsem si to četla, a to ne jednou, tak jsem tomu stejně moc nerozuměla a nešlo mi, si to zapamatovat, protože toho bylo hodně.

14. V příloze tohoto dotazníku je list, na kterém jsou „postavičky“, prosím, prohlédněte si jej.

Pak vyberte tu postavičku, která nejlépe vystihuje, jak jste se ve škole většinou cítili (předpokládám, že ve výběru budete zohledňovat období, které v tomto dotazníku zmiňujete nejčastěji).

Pak vybranou postavičku stručně charakterizujte - její postavení ve třídě, jak se cítí, co chce, co nechce, jestli je spokojená se svým postavením apod.

Vybrala jsem postavičku, která stojí na dřevěné lávce uprostřed stromu s rozpaženými rukama a usmívá se.

Známky jsem měla velmi dobré, to vyjadřuje ten úsměv i to, že je postavička poměrně vysoko na stromě a od nikoho pomoc nepotřebuje. Ale stojí na lávce, která nevypadá moc stabilně, její postoj zároveň odráží vnitřní nejistotu, není si jistá, že výborné výsledky dokáže obhájit i přesto, že její výsledky jsou důsledek její píle a není nic, co by ve škole nechápala (mluvím o ZŠ). Zároveň se cítí být sama, je přátelská ke všem, ale vnitřně je od ostatních daleko, je jí to líto a neví proč. Vypadá to, že jí to vyhovuje, tak jak to je, ale ráda by byla výš a hlavně jistější si sama sebou.

V dotazníku sis vybírala postavičku, která měla charakterizovat tvoje postavení ve třídě, vzpomínáš si, kterou sis vybrala? *Podala jsem jí list s postavičkami, koukla na něj a hned řekla:*

Jo, jo, vzpomínám (při tom se pousmála)

Jak jsi při výběru postavičky postupovala?

Jéé, to nevím, asi se mi líbila.

A co se ti na ní líbilo?

No jako, kde stojí, jestli blízko u stromu nebo ne, jak se tváří a tak.

A kdyby sis měla vybrat teď znova a to, postavičku, která nejlíp vystihuje tvoji pozici v životě, to, jak se cítíš, můžeš zohlednit cokoliv, práci, přátele, rodinu, jak chceš.

Vzala do ruky list a prohlížela si ho asi 3 minuty. Pak ukáže na postavičku č. 13.

Asi tahle ta, co objímá ten strom, leze, snaží se, pomáhá i druhým, ale stojí jí to hodně sil a ráda by na tom byla líp, třeba vejš a bez takového úsilí.

15. Čtete rádi (nemám na mysli, zda hodně čtete, ale zda RÁDI čtete, nezáleží na množství)?

Prosím uveďte co (stačí žánr a zda se jedná o knihy či časopisy):

Čtu moc ráda, i když rychle zapomínám obsah, ale v tu chvíli mě čtení baví, i když je fakt, že když mě nějaká knížka baví hodně, tak při jejím čtením už mi je líto, že to brzo dočtu, takže mám z toho takovej nepříjemnej pocit.

16. Jaký vliv měla škola na Vaši chuť si něco mimoškolního přečíst?

Žádnou, kamarádka mě jednou vzala s sebou do knihovny, tam se mi líbilo, tak jsem tam začala chodit.

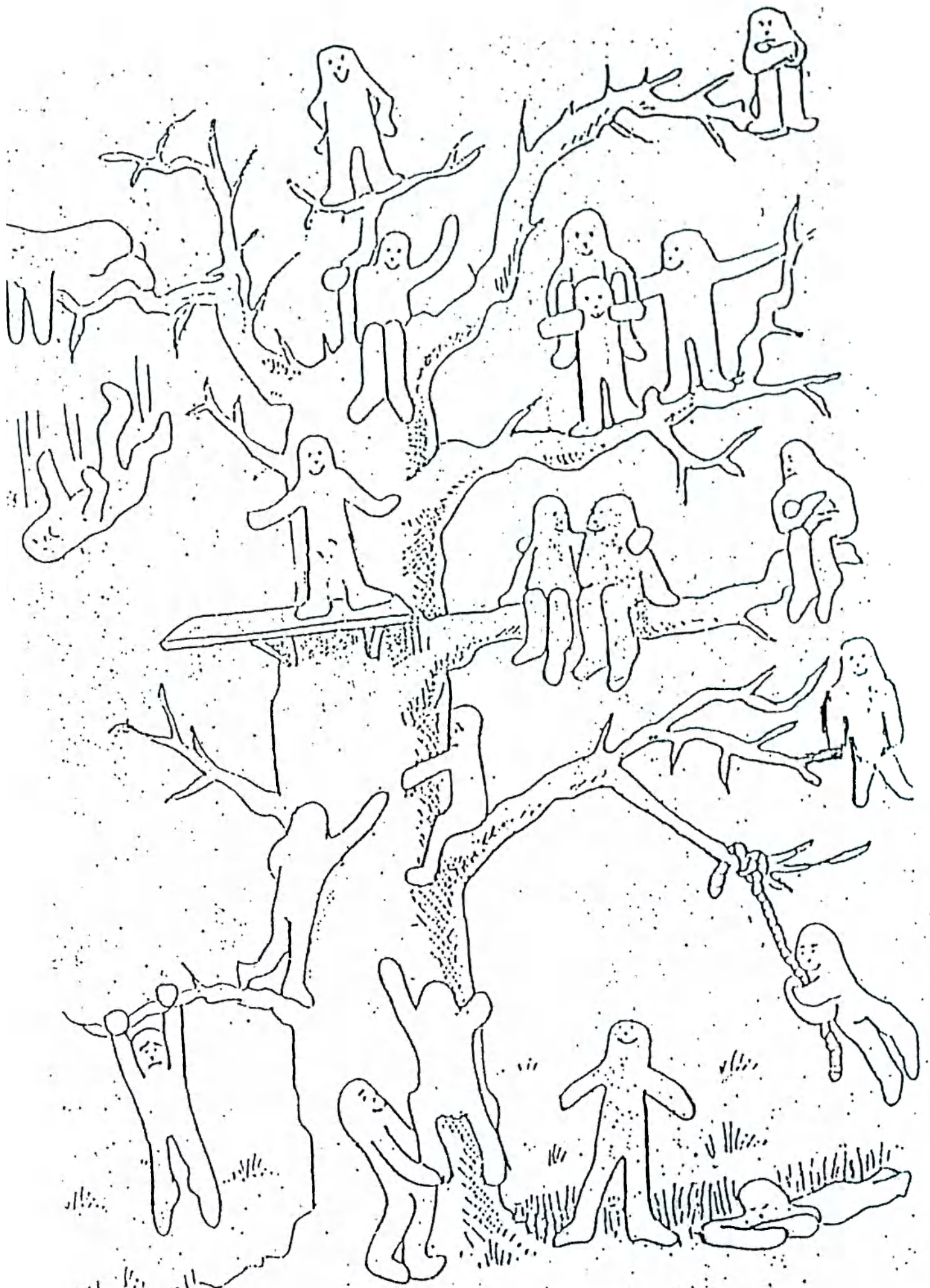
17. Byl pro Vás osobně tento dotazník obtížný? Pokud ano, uveďte, prosím, proč.

Obtížný nebyl, jen mi trochu dalo zabrat si to nějak chronologicky utřídit.

Závěrem Vám chci velmi poděkovat za strávený čas nad dotazníkem a zároveň bych si přála, aby pro Vás tato miniexkurze do vlastního dětství mohla být přínosem, například v tom, že třeba lépe pochopíte vlastní děti, jelikož je velmi pravděpodobné, že se budou potýkat s podobnými pocity :-)

Pokud jste při vyplňování dotazníku narazil/a na něco, k čemu byste chtěl/a ode mě nějakou zpětnou vazbu, klidně se na mne obraťte.

Přeji Vám příjemný zbytek dne.

Strukturovaný rozhovor

1. Máš pocit, že jsi byl v souvislosti se školními výsledky častěji trestán než sourozenec, pokud ano, uveď za co?

Ne, nebyl důvod. Sestra byla docela flink, a já jsem seděla prý stále nad učebnicema a měla samý jedničky, takže jsem jí spíš byla dávána za příklad já.

2. Měl jsi pocit, že učitel nadržoval ostatním dětem a tobě ne, jak se to projevovalo?

Nevzpomínám si, že bych měla pocit, že učitelé vůbec někomu nadržovali, známkování mi přišlo většinou fér a pokud ne, tak to byly třeba spíš konkrétní práce, ale nemám pocit, že by bylo prostě nadržováno nějakému konkrétnímu žákovi. Jedině si vzpomínám na výtvarku, na kreslení jsem moc talent neměla, takže učitelka na výtvarku mi dávala i slovně najevo, že kdyby jí ostatní kantoři nenutili dát mi jedničku, jako aby mi nekazila vysvědčení, tak bych u ní nikdy za jedna nebo za dvě neměla. Tak jsem jí jednou řekla, že jí o tu jedničku nestojím. No, nakonec to většinou dopadlo tak, že mi dala dvojku z výtvarky aspoň v pololetí a v hodinách mě přehlížela, nebo když se mi občas dle jejího názoru něco v uvozovkách jó povedlo, tak mě zesměšnila před třídou. Tenkrát jsem měla docela z výtvarky strach, až na střední jsem pak pochopila, že neumět kreslit a malovat, ještě neznamena, bejt blbá na výtvarku. Šli mi jiný techniky a měli jsme bezva učitele, takže se stala výtvarka jedním z mých nejoblíbenějších předmětů, dokonce jsem z dějin umění, kde byla i praktická část, za jedna maturovala.

3. Myslel sis během školní docházky, že jsi líný, pokud ano, proč?

Ne, to sem si nemyslela, ze školy sem měla docela stres, takže sem si všechno radši několikrát překontrolovala, abych to jo měla v pořádku.

4. Připadali ti školní úkoly těžké, pokud ano uveď jaké?

Těžký mi nepřipadaly, přišlo mi to jako samozřejmost mít je v pořádku, moc sem nad obtížností nepřemýšlela, prostě nákej čas sem jim věnovat musela.

5. Bylo pro tebe v porovnání se spolužáky těžší najít si kamarády?

Nevím, vždycky sem nějakou kamarádku měla. Party mě netáhly, radši sem měla jednu dobrou kamarádku a s ostatníma mi stačilo, když sem vycházela. Ale je fakt, že jsem stála o to, aby mě víc spolužáci brali. Většinou jsem jim byla dobrá na opisování. Jinak na druhém

stupni mě jedna spolužačka, taková ta oblíbenkyně u kluků i holek. docela ráda a často zesměšňovala, a přitom já sem docela stála o to, aby mě uznávala.

6. Zaregistroval jsi vůči své osobně odlišný přístup od rodičů, učitelů, spolužáků ve chvíli, kdy byla oficiálně diagnostikována dyslexie či jiná porucha učení a jak se to projevilo? (pokud diagnostikována nebyla, tuto otázku vynechej)

No, na tý střední mi pak učitelé víc vycházeli vstříc, spíš mi přišlo, že se jim ulevilo, že konečně pochopili důvod proč mi třeba ta matika a chemie najednou ve druháku moc nejde, když do teď mi to šlo. Já teda nevím, mě spíš přišlo, že sem na školu začala víc kašlat, mě nepřide, že by to bylo nějakou dyskalkulií nebo dyslexií.

7. Začal sis připadat v určitém období v souvislosti se školní úspěšností a učením vůbec nějaký jiný než ostatní, kdy to bylo a v jaké souvislosti sis to nejvíce uvědomoval?

No, na tý střední, nějak sem nemohla pochopit, jak to že druhý to chápou a já ne a pořád sem přemejšlela, jestli sem tak blbá nebo čím to je, protože jsem ani nevěděla, jak s tím mám něco udělat.

A co ti nešlo?

No, nešla mi chemie a angličtina... Tak třeba v tý chemii by možná šlo naučit se to jako básničku, ale to se mi teda nechtělo, bylo toho hodně, a ani nějak se mi nazpaměť bez smyslu moc učit nejde. Navíc mě to štválo, protože na základce jsme měli bezvadnou učitelku a chemie mě moc bavila a rozumněla jsem jí, vůbec jsem se doma nemusela učit, stačilo dávat pozor při hodině. Psala nám totiž i zápisky na tabuli, takže si to pak stačilo případně zopakovat podle sešitu a nebyl žádný problém. Ale na střední ten učitel neměl žádný systém, povídal pátý přes devátý, teda aspoň mně to tak připadalo, ostatní sice taky říkali, že mu moc nerozumí, ale pak to vždycky při testech věděli, tak nevím. No a v angličtině jsem se sice slovíčka naučila, ale když někdo něco říkal, tak jsem z věty rozumněla tak jedno slovo, furt jsem se musela ptát někoho poblíž, vlastně jsem pořádně ani nevěděla, co se v té hodině dělá. Pak už mi bylo blbý se pořád někoho ptát, tak jsem časem dělala, jako že na učení kašlu schválně.

8. Ve srovnání s ostatními dětmi měl jsi pocit, že jsou u tebe častější změny nálad, výbuchy hněvu či podrážděnost?

To nevím, tak normálně, já sem se většinou nijak moc neprojevovala.

9. Máš pocit, že jsi v dětství častěji pocíval následující emoční stavy?

- pocit, zoufalství, strach, stud, rozpaky, pocity viny, úzkost a nedostatek sebedůvěry, nízké sebevědomí, skleslost, beznaděj, deprese, pocity chaosu, zmatku, někdy zničehonic dobrá nálada „chtít objímat celý svět“ a na druhé straně častá depresivita výsledkem těchto emočních stavů mohli být odlišnosti v chování například lhostejnost, přehnaná obrana nebo agresivita (vůči druhým, ale i vůči sobě) – byla z toho něco pravda i o tobě, uveď, prosím co a v jaké souvislosti.

No, asi kromě té agresivity všechno. Nějak moc jsem se v sobě nevyznala. Často jsem necítila nic, tak to byla ta lepší varianta. Jinak jsem pak často měla ty vypsány pocity ale nejenom ve škole.

Pohlaví: **muž**

Věk: **24**

Vzdělání (nejvyšší ukončené): **střední odborné bez maturity**

1. Jaké pocity se Vám jako první objeví, když se řekne „škola“, „školní docházka“ a proč?

Většinou sem vybaví rána se včasným vstáváním, hodiny prosezené ve školních lavicích, a budovy, které jsem navštěvoval jakožto žák, pak student a posléze i jako učeň.

2. Dá se říci, na které období ve škole vzpomínáte rádi (první stupeň, druhý stupeň, SŠ apod.) a proč, popřípadě na jaký školní předmět či na kamarády?

Vzpomínám na každé období rád, které bylo vyceměně bez problmu vůči prospěchu, vzhledem k pestrosti probírání látky a hloubky rozebírání je to rozhodně střední skola

3. Komu Váš školní úspěch udělal vždy největší radost?

Jednoznačně rodiče

V dotazníku jsi zmínil, že školní úspěch udělal největší radost jednoznačně rodičům. A co tobě, jak jsi školní úspěch prožíval ty?

Já jsem ho moc neprožíval, spíš jsem měl radost kvůli rodičům. Mně stačilo, abych prošel.

4. Který školní problém Vám nejvíce znepríjemňoval období Vaší školní docházky?

Na ZŠ problém s abstraktním učivem (matematika), na střední škole profesorka NJ ona mne neměla rada a ja ji, ale s tim rozdílem že ona se mi dochazku snažila co nejvíce znepríjemnit a ja se snažil, aby k tomu nemela duvod.

5. Vyhledal/a jste někdy ohledně výše uvedeného problému pomoc a u koho?: (vyberte vhodnou odpověď)

a) kamarádi, b) rodiče, c) odborník, d) nikoho jsem o pomoc nežádal/a, pomohl/a jsem si sám/sama, e) problém jsem neřešil/a a doufal/a jsem, že se vyřeší časem sám, f) žádnou pomoc jsem nehledal, bylo mi to jedno, g) jiné řešení – uveďte, prosím, jaké

problem jsem nejprve řešil(s pomocí roděu) jako muj problem za který si mohu svoji nedostatečností,tudiš jsem se cele hodiny učil to co bylo potřeba, když se dostavili zdanlivě kladné výsledky, profesorky si vymyslela zase něco jineho ,to už jsem řešil se zastupkyni ředitele – jedine možné řešení jsem videl a to – odchod ze školy a přestup na jinou, zastupkyně mne přemluvila abych to ještě zkusil dal (kvuli bezproblemovosti u jiných kantoru a v jiných předmětech) zkusil jsme to dal tedy ,ovšem žádné změny od kantorky sem se nedočkal – tudiš (i když to zní hloupě a nesmyslně),prospěch jsem si zařídil tak abych školu mohl bezproblemu a přemlouvání opustit

6. Řešil/a byste v současné době. se svými nynějšími zkušenostmi, výše uvedený problém jinak, případně jak?

V současné době bych se na střední škole , přihlásil v prvním ročníku na AJ(studentikteři to tak udělali ,probíralilátku od začátku a malo kdo s tím mel problémy)

7. Jakou roli hrál Váš prospěch pro Vaše kamarády a vztahy s nimi?

Při výběru přátel ve škole,pro mne prospěch nehral žádnou roli a ani jsem nikdy nepocítil že by tomu bylo někdy tak vůči mně.

8. Jakou roli hrál při výběru kamarádů pro VÁS školní prospěch potenciálního kamaráda (ať už jeho lepší či horší prospěch)?

Své přátele jsme si nikdy nevybral podle prospěchu, spíše podle zájmů a vlastností

9. Mělo nebo má Vaše dosažené vzdělání vliv na výběr partnera?

Z mé strany , dosažené vzdělání ,výběr partnerky neovlivňuje.

10. Zajímali se rodiče o Váš prospěch, jak se to projevilo?

Ano ,vždy se zajímali, a neprojevilo se to jen tím že yse po příchodu domu optali co je noveho ve škole ale chteli i videt co probírame, jak tomu rozumim

11. Zaslýchli jste v souvislosti se svojí osobou poznámky typu: Ty seš ten dyslektik (lenoch apod.), ty to stejně líp neuděláš. Co od tebe můžu vlastně čekat. Případně jiné poznámky podobného typu, porosím uveďte jaké, včetně toho, která blízká osoba Vám to říkala a jak to na Vás působilo.

Ja osobně jsem dislektik a disgrafik, ovšem nikdy jsme nezlásechl na me snahy vyše uvedenou odezvu nebo podobnou narážku.

12. Závíděl jste někdy sourozenci, že se mu ve škole lépe dařilo. O co konkrétně šlo? (prospěch, kamarádi, obliba u učitelů, chování apod.)

Staršímu bratrovi jsem zavídel ,že ma lepši prospěch,ale to je zapříčineno jeho pýlí postojem k učení , tomto je zodpovědnější a pečlivější(studijní typ)

13. Na základě Vašich předešlých odpovědí, dá se říci, ze kterého období školní docházky Vaše dojmy převážně pocházely? Pokud se dá říci, že některé období převažovalo, prosím, uveďte, které, případně, které otázky se k jakému období vztahují (stačí k příslušné otázce za Vaši odpověď dopsat do závorky věk)

převážně to byla střeni škola (19,20)

14. V příloze tohoto dotazníku je list, na kterém jsou „postavičky“. prosím, prohlédněte si jej. Pak vyberte tu postavičku, která nejlépe vystihuje, jak jste se ve škole většinou cítili (předpokládám, že ve výběru budete zohledňovat období, které v tomto dotazníku zmiňujete nejčastěji).

Pak vybranou postavičku stručně charakterizujte - její postavení ve třídě, jak se cítí, co chce, co nechce, jestli je spokojená se svým postavením apod.

Sve postaveni bych asi charakterizoval nějak asi jako že jsem se necítil nějak meneceně ,ovšem vedel sem že bych mohl udelat více a občas s lenosti která men pronasledovala jsewmse spokojil s postavenim které zastavam(postavička v korunach ,asi na naejake lavce uprostřed u kmene)

Jak jsi postupoval při výběru postaviček?

Nejdříve jsem se podíval kde postavičky jsou rozmístěny, jestli nahoře, dole, uprostřed a tak, no tak nějak.

A kdyby sis měl vybrat postavičku pro svůj současný pocit, který u Tebe převládá v souvislosti s postavením ve tvém životě, můžeš zohlednit jakoukoli oblast života, jaká by to asi postavička byla?

Asi po 3 minutách prohlížení si postav říká: Já moc nevim, ale kdybych si musel vybrat, tak asi tu samou anebo tu těsně nad ní, ta, jak sedí na kmene a mává.

15. Čtete rádi (nemám na mysli, zda hodně čtete, ale zda RÁDI čtete, nezáleží na množství)?

Prosím uveďte co (stačí žánr a zda se jedná o knihy či časopisy):

Nečtu moc, spíš malo, ovšem to co men zajima si přečtu ,většinou cestopisy, věci okolo přírody, jak v ni přežít. v neposledí řadě Bible

16. Jaký vliv měla škola na Vaši chuť si něco mimoškolního přečíst?

Škola mou chut nebo nechut ,nijak neovnivnovala, snajen v tom že jsem se mohl dostat k novim zdrojum inofrmaci – odporne publikace

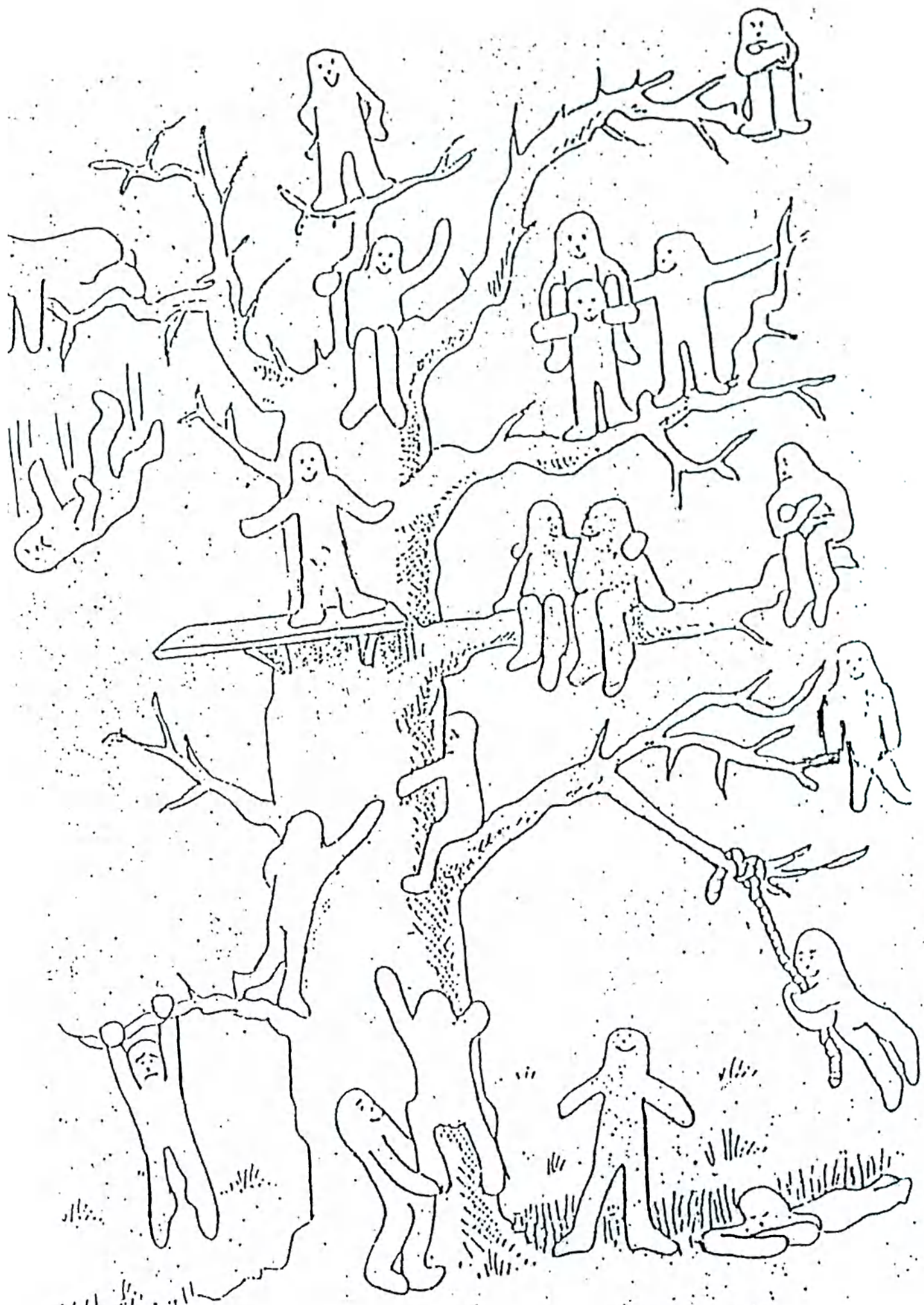
17. Byl pro Vás osobně tento dotazník obtížný? Pokud ano, uveďte, prosím, proč.

Tento dotazník prp ne nebyl nijak obtížny, spíš jsme rad že jsem si díky nemu mohl zhrnout mou dochazku ve škole!!!

Závěrem Vám chci velmi poděkovat za strávený čas nad dotazníkem a zároveň bych si přála, aby pro Vás tato miniexkurze do vlastního dětství mohla být přínosem, například v tom, že třeba lépe pochopíte vlastní děti, jelikož je velmi pravděpodobné, že se budou potýkat s podobnými pocity :-)

Pokud jste při vyplňování dotazníku narazil/a na něco, k čemu byste chtěl/a ode mě nějakou zpětnou vazbu, klidně se na mne obraťte.

Přeji Vám příjemný zbytek dne.

Strukturovaný rozhovor

1. Máš pocit, že jsi byl v souvislosti se školními výsledky častěji trestán než sourozenec, pokud ano, uveď za co?

Tak já nevím, jestli vyloženě trestán, prostě jsem měl problémy ve škole já, brácha ne, takže spíš víc přísnosti v souvislosti s učením, ale zase uznávám, že jsem to potřeboval. Protože abych to uměl, tak jsem se tomu musel vyloženě dost věnovat.

Má tvůj bratr diagnostikovanou nějakou formu specifických poruch učení, jako třeba dyslexii, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii?

Ne.

2. Měl jsi pocit, že učitel nadržoval ostatním dětem a tobě ne, jak se to projevovalo?

Ne. Až na střední škole němčinářka. A jak? No když jsem se naučil něco na čem mě dusila, tak si vymyslela zase něco jiného. Takže jsem si nechal dát pětku a rozhodl jsem se to řešit přestupem na jinou školu, i když s tím rodiče ani ředitelka školy nesouhlasili.

3. Myslel sis během školní docházky, že jsi líný, pokud ano, proč?

Asi jo, protože když jsem se něco hodně učil, tak jsem měl výsledky lepší, ale protože by to znamenalo učení věnovat všechn svůj volný čas, a to se mi nechtělo, tak jsem měl radši ty horší známky. Takže bych řekl, že jsem asi líný byl.

4. Připadali ti školní úkoly těžké, pokud ano uveď jaké?

Těžký mi připadaly, hlavně čeština, matika, cizí řeči nerozuměl jsem tomu a bylo toho moc.

5. Bylo pro tebe v porovnání se spolužáky těžší najít si kamarády?

Nebylo, nedostatek kamarádů jsem nikdy řešit nemusel.

6. Zaregistroval jsi vůči své osobně odlišný přístup od rodičů, učitelů, spolužáků ve chvíli, kdy byla oficiálně diagnostikována dyslexie či jiná porucha učení a jak se to projevilo? (pokud diagnostikována nebyla, tuto otázku vynechej)

Nevím, mě to nepřišlo asi to nemůžu zhodnotit, protože na vyšetření jsem šel hned nějak na začátku školy a to mi byla diagnostikována dyslexie a dysgrafie.

7. Začal sis připadat v určitém období v souvislosti se školní úspěšností a učením vůbec nějaký jiný než ostatní, kdy to bylo a v jaké souvislosti sis to nejvíce uvědomoval?

Nevim, nevzpomínám si.

8. Ve srovnání s ostatními dětmi měl jsi pocit, že jsou u tebe častější změny nálad, výbuchy hněvu či podrážděnost?

Někdy jsem byl asi větší nervák.

Při jaké příležitosti?

No jako že jsem se nechal od někoho snadněji vytočit.

Vybavuješ si nějakou konkrétní situaci?

Ted' ne.

9. Máš pocit, že jsi v dětství častěji pociťoval následující emoční stavy?

- pocit. zoufalství, strach, stud. rozpaky, pocity viny. úzkost a nedostatek sebedůvěry, nízké sebevědomí, skleslost, beznaděj, deprese, pocity chaosu, zmatku, někdy zničehonic dobrá nálada „chtít objímat celý svět“ a na druhé straně častá depresivita výsledkem těchto emočních stavů mohli být odlišnosti v chování například lhostejnost, přehnaná obrana nebo agresivita (vůči druhým, ale i vůči sobě) – byla z toho něco pravda i o tobě, uveď, prosím co a v jaké souvislosti.

Tak asi ta přehnaná obrana až agresivita vůči druhým, ale nijak výrazně. Úzkost ani ne, možná někdy nedostatek sebedůvěry. To je asi všechno.

D

Pohlaví: **Muž**

Věk: **26**

Vzdělání (nejvyšší ukončené): **Střední s maturitou**

1. Jaké pocity se Vám jako první objeví, když se řekne „škola“, „školní docházka“ a proč?

Určitá část mého života. Mládí. Povinnost, kterou jsem neměl rád, protože jsem chtěl dělat cokoli jiného, ale ne se učit. Domácí úkoly, které jsem neměl rád a které jsem zpravidla na základce ani moc nedělal. Ale zas banda přátel (spolužáků) na které se dobře vzpomíná. Jo a na střední taky stres z učení. A čím větší ročník tím větší. Všichni učitelé chtěli maximální věnování se jejich předmětu a člověk na to neměl čas. A taky neustále přemýšlení po škole co musím doma do školy udělat. To při zaměstnání, když si doma vzpomenu na nějakou tu maličkost, nemám v takové velké míře jako při střední.

2. Dá se říci, na které období ve škole vzpomínáte rádi (první stupeň, druhý stupeň, SŠ apod.) a proč, popřípadě na jaký školní předmět či na kamarády?

No období to je těžký. Ono mělo všechno své. Ze všech částí školního života mám dobré i některé špatné vzpomínky. Rád třeba vzpomínám na různé předměty na střední. Obzvláště ve čtvrtáku. Protože v tu chvíli to sice bylo „peklo“, nevěděl jsem co dělat dřív nebo jsem nemohl pohnout s některým technickým problémem (něco jako hlavolam) a pak to člověk prostě nějakým způsobem vyřešil a čekal na další nepřestavitelný problém, který musel řešit a to vše pod časovým a duševním stresem. Takový pocit, že jsem přežil katastrofu. Jinak mě bavil a dodneška baví dějepis resp. historie a ekonomika.

3. Komu Váš školní úspěch udělal vždy největší radost?

Mě osobně, že nejsem ještě tak úplně blbej. 😊 Ne, rodičům a dokud žila babička tak ještě babičce.

4. Který školní problém Vám nejvíce znepríjemňoval období Vaší školní docházky?

No....to je zajímavá otázka. Zpětně asi docílení určitého sebeovládání, abych se učil a nedělal cokoli jiného. Nebo taky učitelé, kteří mi nedokázali dostatečně vysvětlit látku, ale chtěli abych jí perfektně uměl. To mi strašně moc vadilo.

5. Vyhledal/a jste někdy ohledně výše uvedeného problému pomoc a u koho?: (vyberte vhodnou odpověď)

a) kamarádi, b) rodiče, c) odborník, d) nikoho jsem o pomoc nežádal/a, pomohl/a jsem si sám/sama, e) problém jsem neřešil/a a doufal/a jsem, že se vyřeší časem sám, f) žádnou pomoc jsem nehledal, bylo mi to jedno, g) jiné řešení – uveďte, prosím, jaké

U prvního případu spíš „d“, ale s tím, že na tom pracuji stejně do dneška, i když se to již netýká učení, ale jiných věcí. A taky různé rady nejenom „odborníků“, které jsem si různě přečetl a snažil a snažím uplatňovat.

U druhého asi „g“ společně s „a“ a „e“. Pokud to bylo možné tak jsem se snažil domluvit se s učitelem na nějaké konzultaci. Pokud to nepomohlo snažil jsem se hledat pomoc u přítele. A pokud i to selhalo tak se nedalo nic dělat a jen doufat, že to nějak dobře dopadne.

6. Řešil/a byste v současné době, se svými nynějšími zkušenostmi, výše uvedený problém jinak, případně jak?

V prvním případě ano. Snažil bych si dávat menší cíle, ale za to vytrvaleji. Snažil bych si určit určitý řád, tj. rozdělil bych si učení nějakým způsobem, který byl by účinný. Hledal různé způsoby učení – třeba byflování slovíček.

Druhý asi ne. Snažil jsem se už v době školy a když se s někým hold nešlo domluvit tak to hold nešlo.

7. Jakou roli hrál Váš prospěch pro Vaše kamarády a vztahy s nimi?

No asi spíš jen takovou, že nejsem úplný hlupák, ale ani extrémně chytrý. Zkrátka asi, že se dá semnou normálně mluvit. Ale to stejně u některých nebyla pravda. Ono spíše kamarádi hodnotily jak se k nim chovám a jak se chovám i v běžném životě a k ostatním.

8. Jakou roli hrál při výběru kamarádů pro VÁS školní prospěch potenciálního kamaráda (ať už jeho lepší či horší prospěch)?

Řekl bych, že obdobně jako předchozím případě. Spíš jsem řešil jestli se sním dá normálně mluvit. Jestli mě nezneužívá. Jestli když mu vyhovím v něčem já on mi vyhoví v něčem jiným atd. Jen v extrémních případech, kdy jsem zjistil, že mě „nerespektuje“ a má špatný nebo velmi dobrý prospěch tak jsem se s ním nesnažil navázat kontakt. Ale čistě jen kvůli nrosněchu ne.

9. Mělo nebo má Vaše dosažené vzdělání vliv na výběr partnera?

No...nevím. Jsem svobodný bez partnera. Asi zas platí předchozí myšlenky. Když se nad tím zamyslím nejde ani tak o prospěch jako spíš jeho životního uplatnění. Jsou určití lidé, kteří jsou pro život nepoužitelný, ale měli dobrý vzdělání a na opak. Jen na vzdělání určitě ne.

10. Zajímali se rodiče o Váš prospěch, jak se to projevovalo?

Ano. Otázkami: „Co škola?“ „Co si dostal z písemky?“ Po třídních schůzkách „To je takový problém se naučit Stavbu strojů?“ (Podotýkám, že o dotčeným předmětu nic nevěděli na tož jak je složitější) Nebo to, jaký způsobem si chci zlepšit známku. Pak taky různými výhrůžkami typu, že s takový vysvědčením se nikam nedostanu a budu kopáčem či dlaždičem atd. Ale na druhou stranu ocenili dobré vysvědčení nebo jedničku z písemky. A nedělali nějakou velkou tragédií z dílčích neúspěchů. Jo a podepisovali známky v žákovský. ☺ A od toho ho se odehrávala buď pochvala nebo spousta řečí. A kupodivu na ně nepůsobily takový fakta, jako že jsem sice dostal z diktátu pětku, ale že mám ze zkoušení z dějepisu jedničku. ☺ Každopádně však byly pro mě rodiče oporou, když viděli, že už to lépe nejde. (7-20 let)

11. Zaslýchli jste v souvislosti se svojí osobou poznámky typu: Ty seš ten dyslektik (lenoch apod.), ty to stejně líp neuděláš. Co od tebe můžu vlastně čekat. Případně jiné poznámky podobného typu, porosím uveďte jaké, včetně toho, která blízká osoba Vám to říkala a jak to na Vás působilo.

No asi taková nějaká byla. Ale nevzpomenu si. Určitě čas od času utrousil někdo „ty jsi ale blbej“, ale na nějaký výše zmíněný poznámky si moc nevzpomínám. Spíš si vzpomínám, že strejda nebo ségry nebo i rodiče mi říkali nebo jsem je slyšel o mě říkat, že nejsem blbej, ale jen strašně línej se učit.

Jinak já mám dislexii a byla to určitá dobrá forma na vymlouvání se na neúspěchy v Čj a jazycích. ☺ (7-20 let)

12. Záviděl jste někdy sourozenci, že se mu ve škole lépe dařilo. O co konkrétně šlo? (prospěch, kamarádi, oblíba u učitelů, chování apod.)

Jo to asi jo. Oblíba kamarádu. Snadnější navazování kontaktů. Že není pro ně (mám dva sourozence) složitý se tak učit cizí jazyk atd. (10 – 17 let)

13. Na základě Vašich předešlých odpovědí, dá se říci, ze kterého období školní docházky Vaše dojmy převážně pocházely? Pokud se dá říci, že některé období převažovalo, prosím, uveďte, které, případně, které otázky se k jakému období vztahují (stačí k příslušné otázce za Vaši odpověď dopsat do závorky věk)

Uvedeno v závorce modrým písmem. Tak kde chybí neleze určit.

14. V příloze tohoto dotazníku je list, na kterém jsou „postavičky“, prosím, prohlédněte si jej. Pak vyberte tu postavičku, která nejlépe vystihuje, jak jste se ve škole většinou cítili (předpokládám, že ve výběru budete zohledňovat období, které v tomto dotazníku zmiňujete nejčastěji).

Pak vybranou postavičku stručně charakterizujte - její postavení ve třídě, jak se cítí, co chce, co nechce, jestli je spokojená se svým postavením apod.

Nevím. Líbí se mi postavička směřící se a sedící na větvi. Třetí z dolního pravého rohu. (nad postavičkou houpající se na laně) Nevím. Zdá se mi jako, že je součástí kolektivu, ale není zas tak přímo s ním spojena. Ale přesto je v určité duševní pohodě, protože se směje. Pozoruje své okolí. Možná s ním i komunikuje, ale nezúčastňuje se přímo různých probíhající dějů kolem ní. Ale kdyby bylo potřeba nebo kdyby byla vyzvána a asi po nějaké úvaze tak bych se byla možná se jich i zúčastnit. Postavení ve třídě je asi tak nějak neutrální. Táhne provaz, ale nemusí být všude, kde jsou ostatní. Nestarání se však kolektivu. Naopak však není ani na pomyslném konci řebříčku oblíbenosti. Ale to se už již opakují.

15. Čtete rádi (nemám na mysli, zda hodně čtete, ale zda RÁDÍ čtete, nezáleží na množství)? Prosím uveďte co (stačí žánr a zda se jedná o knihy či časopisy):

No, řekl bych, že i jo. Nečtu sice nějak pravidelně nebo hodně, ale řekl bych, že čtu rád. Dříve jsem četl rád knihy, ale v poslední době již nemám tolik času, abych přečetl celou knihu a tak čtu hlavně vybrané články z časopisu či novin. Knihu jen občas.

16. Jaký vliv měla škola na Vaši chuť si něco mimoškolního přečíst?

Zezačátku tj. v raném mládí negativní. Musel jsem se to učit, vůbec mi to nešlo...chtěl jsem dělat cokoli jiného než zrovna číst. I když asi i pozdějším věku neměla škola na mé mimoškolní čtení vliv. Spíš to byla touha poznat jiné věci a taky se trošku zvýšit prestiž tím, že jsem určitou knihu či článek taky četl, když jsem se s někým bavil.

17. Byl pro Vás osobně tento dotazník obtížný? Pokud ano, uveďte, prosím, proč.

Obtížnost tohoto dotazníku vidím v tom, že nebylo vždy tak jednoduché vrátit se zpátky do minulých let svého. Spousta věcí z minulých let mi již splývá a některé i třeba negativní jsem již pozapomněl. Nejvíce však pro mě bylo obtížné odpovědět lépe řečeno stanovit jakou postavičkou jsem se cítil podobu svého školního života a charakterizovat ji. Na této otázce jsem dost vytuhl!

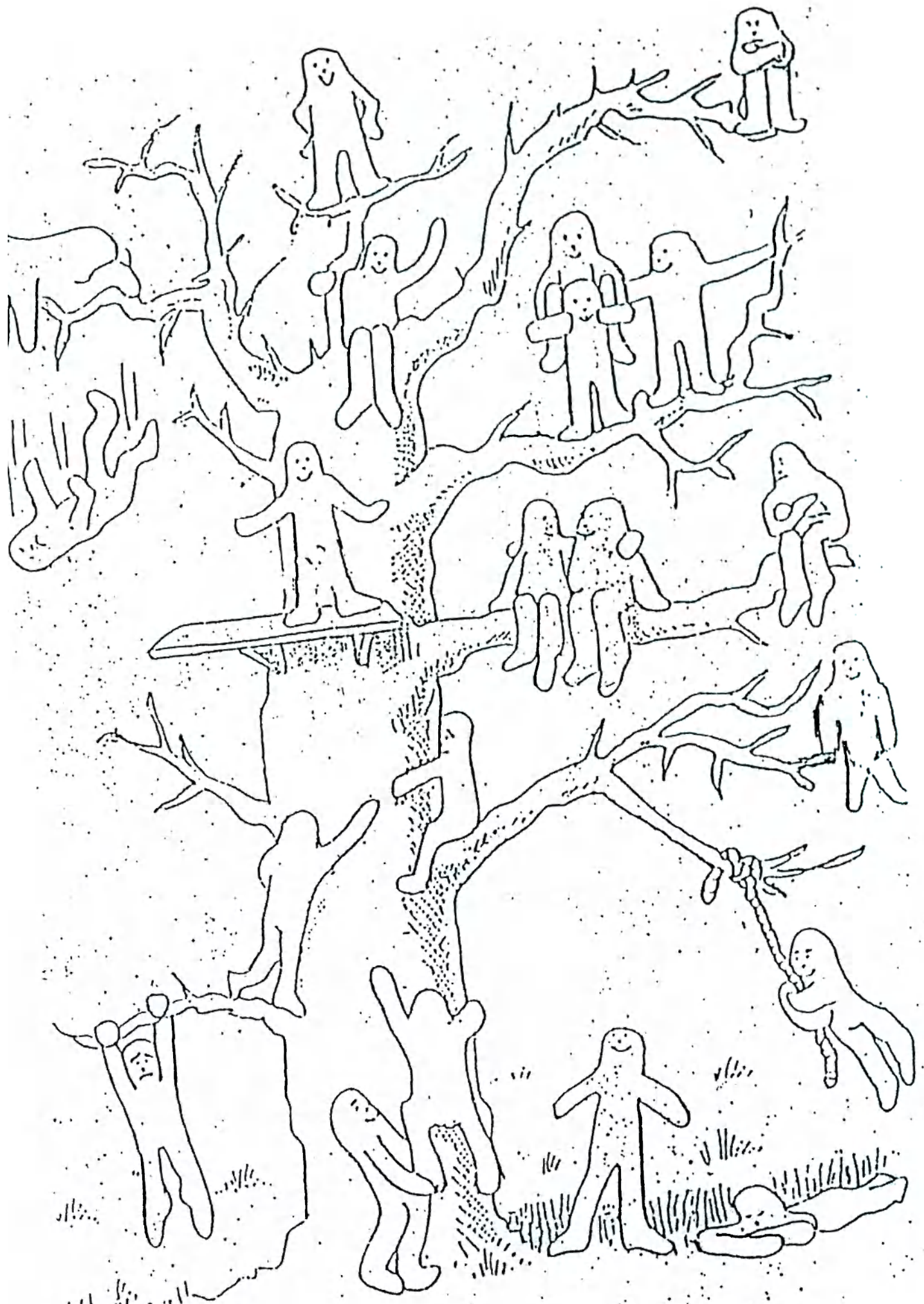
Závěrem Vám chci velmi poděkovat za strávený čas nad dotazníkem a zároveň bych si přála, aby pro Vás tato miniexkurze do vlastního dětství mohla být přínosem, například v tom, že třeba lépe pochopíte vlastní děti, jelikož je velmi pravděpodobné, že se budou potýkat s podobnými pocity :-)

Pokud jste při vyplňování dotazníku narazil/a na něco, k čemu byste chtěl/a ode mě nějakou zpětnou vazbu, klidně se na mne obraťte.

Přeji Vám příjemný zbytek dne.

Též děkuji za exkurzi do let minulých. Až budu mít děti, jistě si již nebudu moc vzpomenou na dobu svého školního života. Teda aspoň ne na té stinné stránce. ☺

Dík a zatím

Strukturovaný rozhovor

1. Máš pocit, že jsi byl v souvislosti se školními výsledky častěji trestán než sourozenec, pokud ano, uveď za co?

No jelikož jsem nejmladší a moji sourozenci jsou ode mě čtyři respektive tři roky, tak mi, když jsem byl malej, přišlo, že mají větší volnost co se týče učení a tím i v trestání co se týče učení se do školy, že jsou na mě rodiče trochu přísnější. S odstupem doby bych ale řekl, že jsem nějak výrazně více trestanej než moji sourozenci nebyl. Spíš naopak, protože, jak jsem již uvedl, jsem byl nejmladší, tak mi bylo víc odpouštěno než jim v tom věku, ve kterým jsem byl pak já.

Byla u některých tvých sourozenců diagnostikována nějaká forma specifických poruch učení jako u tebe?

Ne.

2. Měl jsi pocit, že učitel nadržoval ostatním dětem a tobě ne, jak se to projevovalo?

Než ostatním spíš ne. Ale pamatuju se, že někteří spolužáci u určitých učitelů byly více či méně oblíbený a těm se pak odpouštěly nebo naopak zpříšňovaly drobný prohřešky či nedostatky. Což mi přišlo dost nespravedlivý, pokud jsem teda nebyl zrovna ten oblíbenější (*úsměv*). Nepamatuju si ale, že by si na mě nějaký učitel vysloveně „zasedl“.

3. Myslel sis během školní docházky, že jsi líný, pokud ano, proč?

No to je dost otevřená otázka (*pobavený úsměv*). Během školní docházky mi to ani tak nepřišlo, protože svoje povinnosti jsem tak nějak vždycky splnil. Ovšem když se zas kouknu zpětně, tak bych řekl, že tam ta lenost byla. Domácí úkoly se dělali zásadně před hodinou a to jen za předpokladu, že je učitel tvrdě vyžadoval a o učení před zkoušením nemluvě. Na střední bych sem ale řekl, že tam mě samotný studium donutilo se více snažit než na základce. Nešlo to tak flákat.

4. Připadali ti školní úkoly těžké, pokud ano uveď jaké?

Jak který. Naučit se básničku...to bylo těžký. Naučit se dějepis, který mě bavil...to bylo jednoduchý.... Němčinu jsem neměl rád a vůbec jsem jí nerozuměl, a tak mi úkoly připadali strašně těžký..... Matematika nebo jakýkoliv logický předměty, pokud jsem je nepochopil, tak těžký, když jsem je pak pochopil, tak lehký.... Pamatuju si, že jsem nikdy nevěděl jak začít, když jsem měl například malovat nebo kreslit obrázek ve

výtvarce..... Čeština po gramatické stránce mi přišla vždycky těžká. To je asi k tomu všecko.

5. Bylo pro tebe v porovnání se spolužáky těžší najít si kamarády?

Řek bych, že trošku jo. Nebyl jsem tolik komunikativní jako třeba ostatní moji spolužáci.

Co myslíš tím, že jsi nebyl „tolik komunikativní“. řekni mi k tomu prosím Tě víc.

No, jak už jsem uved, tak jsem měl dřív poruchu mluvy a s tím souvisela určitá nejistota a někdy i zadržávání, takže jsem komunikaci aktivně nevyhledával, asi jsem byl kvůli tomu víc uzavřenější.

6. Zaregistroval jsi vůči své osobně odlišný přístup od rodičů, učitelů, spolužáků ve chvíli, kdy byla oficiálně diagnostikována dyslexie či jiná porucha učení a jak se to projevilo? (pokud diagnostikována nebyla, tuto otázku vynechej)

No už si to teda moc nepamatuju, ale měl jsem poruchu mluvy. S tím souviselo, že jsem první stupeň absolvoval ve škole určené pro žáky s těmito problémy. Na téhle škole byl trošku jiný režim. Bylo nás méně ve třídě a učitelé se nám více osobně věnovali nežli na běžné základce. Třeba při učení čtení, brali ohled anebo naopak přitvrdili. Podle potřeby jednotlivýho žáka. Hodnocení gramatiky v češtině bylo o dost mírnější než na běžných školách.... Na druhym stupni, kterej jsem už absolvoval ve standardní ZŠ mi trošku odpouštěli učitelky při gramatice a to jak v češtině, např. měkčí hodnocení diktátů, tak i v němčině. Jinak v ostatních předmětech jsem byl na tom stejně jako moji spolužáci. Na střední střední jsem ale žádný úlevy už neměl. Učitelé na to ohled už nebrali.

A změnil se nějak přístup rodičů?

No, co se týče rodičů tak to tak nějak brali v úvahu. Občas se dala za to schovat i nedbalost při učení, špatná známka při zkoušení a tak.

Říkals, že hodnocení gramatiky v češtině bylo o dost mírnější na první stupni základky než na běžných školách. Jak to víš, když jsi tam nechodil?

To můžu srovnat na základě zkušeností mých sourozenců, podle toho, co vyprávěli.

7. Začal sis připadat v určitém období v souvislosti se školní úspěšností a učením vůbec nějaký jiný než ostatní, kdy to bylo a v jaké souvislosti sis to nejvíce uvědomoval?

Jak jsem již říkal, protože mě bavil a pořád baví dějepis a neměl jsem s ním tolik problémů, jako moji spolužáci, tak jsem si kolem druhého stupně připadal, že se v tomto předmětu více vymykám v tom lepším třídnímu průměru. Na střední to byla zas ekonomika, se kterou tam měla spousta spolužáků problémy, ale mě šla dost jednoduše. Jinak jsem byl běžnej a průměrnej žák a pak student. Výjimku tvořil po maturitě učňák, kde bych se vši skromností řek, že jsem byl jeden nejlepší na škole. Ale to už jsem měl jen odborný předměty a ne takový jako čeština, matika, němčina a další.

8. Ve srovnání s ostatními dětmi měl jsi pocit, že jsou u tebe častější změny nálad, výbuchy hněvu či podrážděnost?

Nemyslím si, že bych byl v tomhle ohledu jinej než ostatní.

9. Máš pocit, že jsi v dětství častěji pociťoval následující emoční stavy?

- pocit, zoufalství, strach, stud, rozpaky, pocity viny, úzkost a nedostatek sebedůvěry, nízké sebevědomí, skleslost, beznaděj, deprese, pocity chaosu, zmatku, někdy zničehonic dobrá nálada „chtít objímat celý svět“ a na druhé straně častá depresivita výsledkem těchto emočních stavů mohli být odlišnosti v chování například lhostejnost, přehnaná obrana nebo agresivita (vůči druhým, ale i vůči sobě) – byla z toho něco pravda i o tobě, uveď, prosím co a v jaké souvislosti.

Nevím. Asi co si tak vybavuji tak stud za oblečení, které mi bylo rodiči vybráno nebo to, které mi bylo i sice semnou koupeno, ale nebylo úplně takový, který jsem si představoval, protože docela hrály roli naše finanční možnosti spíš teda nemožnosti (úsměv). Taky si pamatuju na pocit, když jsem dones domů svojí první poznámku. To jsem měl velkej strach, že to rodiče nepochopí a bude následovat nepřiměřenej trest.

Pochopili to.

Vzpomínáš si ještě za co ta poznámka byla?

Že jsem si povídal se sousedem při hodině, ale až tak úplně to spravedlivá poznámka nebyla, protože se mi na něco ptal, něčemu v hodině nerozuměl, a já sem se mu to zrovna snažil vysvětlit. No a poznámku jsem dostal já, že nedávám pozor a vyrušuju v hodině.

A dál, vybavuješ si ještě na nějaký nepříjemný pocity třeba když jsi byl pak starší?

To asi jo, protože právě víc pak na mě, co se týče duševního stavu, dolehla spíš až střední. Byl to jinej systém učení než na základce. Profesoři nám učení a různých úkolů nakládali spousty. Z toho pak pramenilo, když jsem nestíhal, úzkost. Taky když jsem

potom řešil nějaký zadaný úkol, se kterým jsem si nevěděl rady a do toho zas starosti, jak se co naučit, kdy co udělat a pocit, že to všechno nestíhám u mě vyvolávalo depresivní náladu. A někdy pak stačilo na mě lehce zaútočit a neovládl sem se. Někdy ale zas jsem přešel to, co by mě za normálních okolností vytočilo. Taky jsem si, a to už i během základky, spoustu problému moc připouštěl. Nedokázal jsem je přejít. Z toho zas pramenila určitá míra sklíčenosti.

Díky, na závěr něco veselejšího.

V dotazníku jsi vybíral postavičku v souvislosti s pocity vzhledem ke škole. Já ti teď půjčím do ruky znovu ten list s postavičkami a řekni mi prosím, podle jakého klíče sis postavičku vybíral, co jsi u ní nejprve hodnotil.

Asi 1 minutu list prohlíží, a pak se zeptá a ukáže na jednu postavičku. Já jsem si minule vybral tuhle, vid'?

Ano.

Pak opět asi minutu přemýšlí.

No, já nevím, ale asi hrálo první roli jak vysoko ta postavička je a jak je blízko někoho a toho stromu.

A kdyby sis měl vybrat postavičku, která by znázorňovala tvůj současný pocit z toho, jak se teď cítíš v životě, jak jsi spokojený? Můžeš zohlednit jakoukoli oblast ve svém životě.

Přemýšlí a pak ukáže postavičku č. 4 a říká: No, asi tuhle, přijde mi taková v pohodě. Ví, co chce, má blízko lidi, dobře se drží.

E

Pohlaví: muž

Věk: 26

Vzdělání (nejvyšší ukončené): vysokoškolské

1. Jaké pocity se Vám jako první objeví, když se řekne „škola“, „školní docházka“ a proč?

Součástí života, dětství.

2. Dá se říci, na které období ve škole vzpomínáte rádi (první stupeň, druhý stupeň, SŠ apod.) a proč, popřípadě na jaký školní předmět či na kamarády?

Škola rozdělená na první stupeň, druhý, SŠ a VŠ, mně vyhovovala, reflektovala moje dospívání. Nejvíce mně vyhovovalo studium na VŠ, protože zde nebyla jen teorie, jako do té doby, ale bylo to propojeno s pokusy, měřením, vlastními pracemi, dala se tam přidat vlastní invence.

Kamarády z každého stupně studia mám, ale vždy zbyli tak 2-3 kamarádi s kterými se vádám, cca jednou za půl roku.

V čem máš pocit, že škola „reflektovala tvoje dospívání“?

Ve smyslu toho, že to, co sme se učili, bylo pro mě pochopitelný a přiměřeně těžký.

Napsal jsi, že nejvíce ti vyhovovalo studium na VŠ, ale s tím je taky dost spojená nutnost načíst nějakou studijní literaturu, materiály, měl jsi s tím nějaké obtíže?

Ani ne, já jsem těch knih moc nečet.

No a co třeba seminární práce, na ty se přece musí něco načíst, nebo ne?

My sme měli často skupinový práce, takže já jsem byl rád ve skupině s holkama, protože oni to načetly, sepsaly a protože se jim to nechtělo veřejně přednášet, tak to jsem udělal já, a byli sme všichni spokojený. (spokojeně se usmívá)

3. Komu Váš školní úspěch udělal vždy největší radost?

Nejvíce asi rodičům a až pak mně, neprožíval sem nějak extrémně, úspěchy či neúspěchy.

Odpovídáš „a až pak mně“, mám tomu rozumět tak, že si myslíš, že by to mělo být obráceně, jako že radost ze školního úspěchu bys měl mít nejdřív ty a pak rodiče?

To nevím, ale přijde mi normální, že během základní školy, jsem si ještě tolik nepřipouštěl, že můj prospěch bude mít nějaký větší vliv na moji budoucnost, takže tu radost měli větší rodiče a já jsem spíš byl rád, že je to těší, když mam dobré známky, na SŠ to bylo hlavně abych se dostal na vysokou, takže mi na známkách začalo záležet, no a na vysoký mi šlo o ty znalosti a ty dobré známky už byly jenom důsledek. Taký mi už bylo jasné, že čím budu lepší, tím víc se třeba pak uplatním v praxi. Takže v té odpovědi to bylo z časovýho hlediska, teda že na základce tu radost měli hlavně rodiče.

4. Který školní problém Vám nejvíce znepríjemňoval období Vaší školní docházky?

Vyloženě jeden velký problém si nepamatuji. Byl sem dyslektik, byl sem s tím i u lékaře, ale neoznačil bych to přímo jako vážný problém, spíš sem byl líný. Občas (5.-7. třída) jsem byl občas šikanovaný, ale to taky nebylo nic strašného, to byl asi občas každý ze třídy, tak že to nebylo nic nepřekonatelného. Více věcí mě nenapadá. (10)

Řekl jsi, že jsi byl šikanovaný, s čím byla ta šikana spojená, kvůli čemu to bylo?

To musím chvíli přemýšlet(pauza asi 2 minuty).... Na základní škole jsem měl docela prořízlou pusku a dovoloval jsem si na starší kluky a ty si to samozřejmě nenechali líbit.... No a pak kluci ve třídě špatně nesli, hlavně pak jeden, že jsem měl asi docela úspěch u holek, tak to.

Pak říkáš, že každý byl občas ze třídy šikanovaný, kvůli čemu byli třeba ti ostatní?

Tak třeba kvůli nemodernímu oblečení nebo horším výsledkům a neohrabanosti v tělocviku, kvůli tloušťce... Jinak už nevím,.... Ale nebylo to nikdy nic strašného, hodně to bylo asi o posmívání, to je asi všude.

Horší výsledky máš na mysli známky?

Hm

Ale ty jsi měl taky horší výsledky v některých předmětech, a tobě se neposmívali?

Ne, mně ne. Posmívali se spíš spolužákům, který byli jako celkově hloupi.

5. Vyhledal/a jste někdy ohledně výše uvedeného problému pomoc a u koho?: (vyberte vhodnou odpověď)

a) kamarádi, b) rodiče, c) odborník, d) **nikoho jsem o pomoc nežádal/a, pomohl/a jsem si sám/sama, (když byly problémy, vždy sem je řešil pouze sám).** e) problém jsem neřešil/a a doufal/a jsem, že se vyřeší časem sám, f) žádnou pomoc jsem nehledal, bylo mi to jedno, g) jiné řešení – uveďte, prosím, jaké

6. Řešil/a byste v současné době, se svými nynějšími zkušenostmi, výše uvedený problém jinak, případně jak?

Asi bych si stále řešil problémy sám, byla to pro mě velká zkušenost.

7. Jakou roli hrál Váš prospěch pro Vaše kamarády a vztahy s nimi?

Myslím, že prospěch neměl vliv v této sféře. (prospěchově jsem byl průměrný)

8. Jakou roli hrál při výběru kamarádů pro VÁS školní prospěch potenciálního kamaráda (ať už jeho lepší či horší prospěch)?

Tím sem se nenechal ovlivňovat a pokud ano, tak nevědomky. Nevzpomínám si na takovou situaci.

9. Mělo nebo má Vaše dosažené vzdělání vliv na výběr partnera?

Přál bych si aby ne, ale zde možná malý vliv cítím (ale není to zdaleka nic zásadního).

10. Zajímali se rodiče o Váš prospěch, jak se to projevovalo?

Informačně se čas od času ptali, ale věděli, že pokud nic neříkám, tak je vše v pořádku.

11. Zaslechli jste v souvislosti se svojí osobou poznámky typu: Ty seš ten dyslektik (lenoch apod.), ty to stejně líp neuděláš. Co od tebe můžu vlastně čekat. Případně jiné poznámky podobného typu, porosím uveďte jaké, včetně toho, která blízká osoba Vám to říkala a jak to na Vás působilo.

Jsem dyslektik, toto jsem občas slyšel. Ale spíš ne ve smyslu vyčítání, ale abych z toho nebyl zklamaný Mysleli to dobře, ale řek bych, že to bylo spíše na škodu. Nenutilo mě to s tím nějak bojovat a snažit se lépe zvládat ČJ, NJ, AJ) (10)

12. Záviděl jste někdy sourozenci, že se mu ve škole lépe dařilo. O co konkrétně šlo? (prospěch, kamarádi, obliba u učitelů, chování apod.)

Tuto zkušenost nemám.

13. Na základě Vašich předešlých odpovědí, dá se říci, ze kterého období školní docházky Vaše dojmy převážně pocházely? Pokud se dá říci, že některé období převažovalo, prosím, uveďte, které, případně, které otázky se k jakému období vztahují (stačí k příslušné otázce za Vaši odpověď dopsat do závorky věk)

14. V příloze tohoto dotazníku je list, na kterém jsou „postavičky“, prosím, prohlédněte si jej. Pak vyberte tu postavičku, která nejlépe vystihuje, jak jste se ve škole většinou cítili (předpokládám, že ve výběru budete zohledňovat období, které v tomto dotazníku zmiňujete nejčastěji).

Pak vybranou postavičku stručně charakterizujte - její postavení ve třídě, jak se cítí, co chce, co nechce, jestli je spokojená se svým postavením apod.

Obrázek.

Základní škola = dole co pomáhá vylézt na horu tomu druhému.

Každému pomůže, možná až moc hodná, ale ani si to asi neuvědomuje. S tímto postavením je více méně spokojená.

Vysoká škola = sedící na větvi hned pod vrcholkem koruny.

Má přehled, přiměřeně extrovertní. Mohla by být na vrcholu, ale tahle pozice jí vyhovuje.

Zvolil sis postavičky dvě, když už jsi jich volil více, proč jsi vynechal střední školu?

Protože pro mě nebyla ničím výrazná, byl to takový přechod ve způsobu vzdělávání, ničím charakteristický.

A jakým způsobem jsi ty postavičky hodnotil, podle čeho sis vybíral?

Chvilí přemýšlí – řek bych, že v tom prvním případě asi to, co dělá a v tom druhém, jak je na stromě vysoko.

Kdyby sis měl teď vybrat postavičku, která by charakterizovala tvůj současný pocit s pozicí, kterou v životě máš, jaká by to byla a proč?

..... přemýšlí asi 3 minuty a pak uvolněně odpovídá... Já bych zvolil tu samou, jakou jsem si vybral pro vysokou školu a charakterizoval bych ji jedním slovem – spokojenost.

15. Čtete rádi (nemám na mysli, zda hodně čtete, ale zda RÁDI čtete, nezáleží na množství)? Prosím uveďte co (stačí žánr a zda se jedná o knihy či časopisy):

Čtu celkem nerad. Nejvíce čtu časopisy, zprávy na internetu. Preferuji rychlé a stručné informace, něco co pro mě má přidanou hodnotu. Knihu sem snad nikdy nepřečetl.

Vzhledem k tomu, že máš vysokou školu, docela by mě zajímalo, jak se ti podařilo vystudovat vysokou školu bez čtení knih? *(smích nás obou)*

Tak nebylo to tak těžký, vzhledem k tomu, že jsem studoval vysokou ekonomickou, tak jde často o jasné stručné informace a ty se dají získat například společným učením nebo

půjčením cizích poznámek z přednášek anebo jsem si prostě pamatoval informace z přednášek. A když se požadovalo zpracování a přednes elaborátů na seminářích, tak jsem využíval toho, že se vždy pracovalo ve skupině, no a holkám se většinou nechtělo prezentovat a mně zase číst materiály, tak jsme si to rozdělili, ony to zpracovaly a já to odprezentoval a spokojenost byla na obou stranách (*spokojený úsměv*).

16. Jaký vliv měla škola na Vaši chuť si něco mimoškolního přečíst?

Žádný.

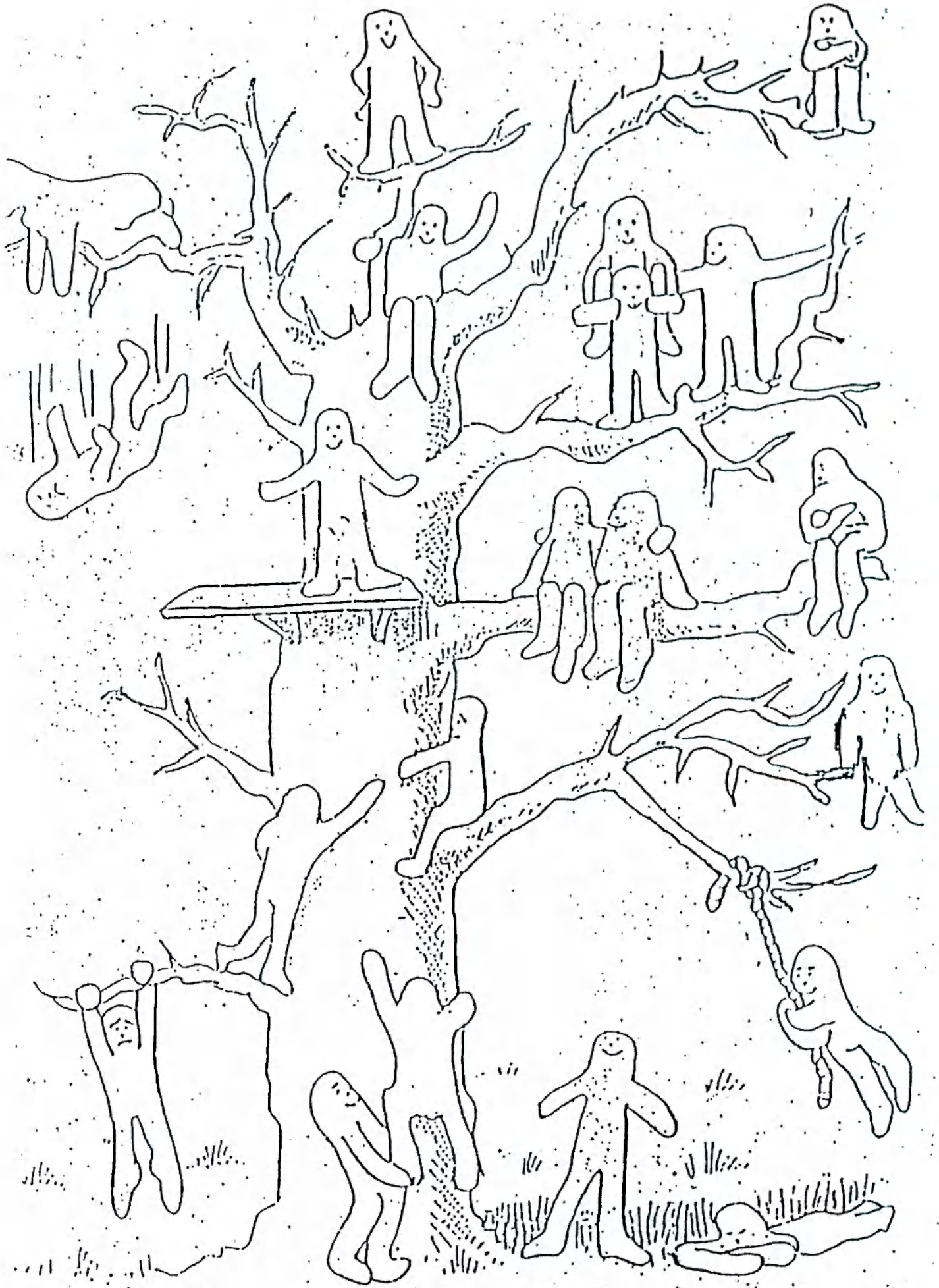
17. Byl pro Vás osobně tento dotazník obtížný? Pokud ano, uveďte, prosím, proč.

Dotazník nepovažuji za obtížný, i když někdy jsem musel trochu více vzpomínat 😊.

Závěrem Vám chci velmi poděkovat za strávený čas nad dotazníkem a zároveň bych si přála, aby pro Vás tato miniexkurze do vlastního dětství mohla být přínosem, například v tom, že třeba lépe pochopíte vlastní děti, jelikož je velmi pravděpodobné, že se budou potýkat s podobnými pocity :-)

Pokud jste při vyplňování dotazníku narazil/a na něco, k čemu byste chtěl/a ode mě nějakou zpětnou vazbu, klidně se na mne odbracejte.

Přeji Vám příjemný zbytek dne.

Strukturovaný rozhovor

1. Máš pocit, že jsi byl v souvislosti se školními výsledky častěji trestán než sourozenec, pokud ano, uveď za co?

Ne, to nebyl.

Má tvoje sestra diagnostikovanou nějakou specifickou poruchu učení?

Ne. Ona je spíš na učení líná.

2. Měl jsi pocit, že učitel nadržoval ostatním dětem a tobě ne, jak se to projevilo?

Asi jen jednou a to když jsem byl ve třetí třídě, to jsem dostal horší známku na vysvědčení, než jsem si zasloužil. Ale jinak jsem takovej pocit nikdy neměl.

3. Myslel sis během školní docházky, že jsi líný, pokud ano, proč?

To jsem si myslel, ono to tak totiž bylo, všechno sem nechával na poslední chvíli.

4. Připadali ti školní úkoly těžké, pokud ano uveď jaké?

Nepřipadali mi těžký, spíš se k nim dokopat bylo obtížný (*smích*)

5. Bylo pro tebe v porovnání se spolužáky těžší najít si kamarády?

Nebylo. Kamarádů jsem měl dost.

6. Zaregistroval jsi vůči své osobně odlišný přístup od rodičů, učitelů, spolužáků ve chvíli, kdy byla oficiálně diagnostikována dyslexie či jiná porucha učení a jak se to projevilo? (pokud diagnostikována nebyla, tuto otázku vynechej)

Trochu jsem si toho všim. Například mi, byly daný malý úlevy v jazycích, ale stejně se to pak vrátilo do starých kolejí a byl jsem hodnocen klasicky.

7. Začal sis připadat v určitém období v souvislosti se školní úspěšností a učením vůbec nějaký jiný než ostatní, kdy to bylo a v jaké souvislosti sis to nejvíce uvědomoval?

Ne, i když mi nešly jazyky, tak v jiných věcech sem byl zase nadprůměrný, takže se to vyrovnalo.

8. Ve srovnání s ostatními dětmi měl jsi pocit, že jsou u tebe častější změny nálad, výbuchy hněvu či podrážděnost?

Ne, to ne.

9. Máš pocit, že jsi v dětství častěji pociťoval následující emoční stavy?

- pocit. zoufalství, strach, stud, rozpaky, pocity viny, úzkost a nedostatek sebedůvěry, nízké sebevědomí, skleslost, beznaděj, deprese, pocity chaosu, zmatku, někdy zničehonic dobrá nálada „chtít objímat celý svět“ a na druhé straně častá depresivita výsledkem těchto emočních stavů mohli být odlišnosti v chování například lhostejnost, přehnaná obrana nebo agresivita (vůči druhým, ale i vůči sobě) – byla z toho něco pravda i o tobě, uveď, prosím co a v jaké souvislosti.

Žádná z věcí se neprojevovala v nadměrné míře, byl sem spokojený. Kdybych musel něco jmenovat, tak někdy sem měl menší sebevědomí, ale nebylo to nijak výrazný.

F

Pohlaví: **Muž**

Věk: **35**

Vzdělání (nejvyšší ukončené): **Vysokoškolské**

1. Jaké pocity se Vám jako první objeví, když se řekne „škola“, „školní docházka“ a proč?

Docela nuda, povinnost. Co si pamatuji škola mě nikdy moc nebavila.

Ráda bych věděla něco víc, k tvému výroku, že škola tě nikdy moc nebavila. Mohl bys mi to prosím víc rozvést?

Tak třeba, že jsem musel poslouchat i věci, co už jsem dávno znal, málokdy sem se tam dozvěděl něco nového. Prostě mě to tam nebavilo.

2. Dá se říci, na které období ve škole vzpomínáte rádi (první stupeň, druhý stupeň, SŠ apod.) a proč, popřípadě na jaký školní předmět či na kamarády?

Vysoká škola. Byla tam docela dobrá parta lidí.

Minule jsi zmiňoval, že rád vzpomínáš na vysokou školu, kde byla dobrá parta lidí. Jaký kolektiv jste měli ve třídě na základece?

Normální.

A v čem byl rozdíl oproti té vysoké škole, podle tebe?

Byl jsem na koleji, měli jsme tam docela podobné zájmy a když bylo potřeba se učit, tak jsme koupili basu pív a společně jsme se třeba do rána učili.

Stýkáš se s někým z dob svého studia na vysoké škole?

Ne, od školy jsme se neviděli.

A viděl bys někoho z nich rád?

Já nevím, myslím, že bysme si teď už neměli moc co říct.

3. Komu Váš školní úspěch udělal vždy největší radost?

Rodičům. Mně stačilo, že projdu, nepřikládá jsem mu takovou důležitost. Rodičům udělal rozhodně větší radost.

4. Který školní problém Vám nejvíce znepríjemňoval období Vaší školní docházky?

Špatný prospěch z českého a ruského jazyka

5. Vyhledal/a jste někdy ohledně výše uvedeného problému pomoc a u koho?: (vyberte vhodnou odpověď)

a) kamarádi, b) rodiče, c) odborník, d) nikoho jsem o pomoc nežádal/a, pomohl/a jsem si sám/sama, **e) problém jsem neřešil/a a doufal/a jsem, že se vyřeší časem sám**, f) žádnou pomoc jsem nehledal, bylo mi to jedno, g) jiné řešení – uveďte, prosím, jaké

Zmínil jsi, že špatný prospěch z jazyků byl problém, který jsi řešil tím, že jsi k tomu měl postoj, že se časem vyřeší sám a zároveň si uvedl, že bys to nyní řešil stejně. Můžu se zeptat, jak se tento problém časem vyřešil sám?

Tak časem jsem prostě dělal chyb míň, něco jsem se občas naučil nazpaměť, a to stačilo abych se celkem s dobrýma známkama dostal do vyššího ročníku.

Uvedl jsi, že na druhém stupni jsi byl na vyšetření, kvůli tomu, že ti jazyky nešly. Myslíš si, že to vyšetření a s tím související péče neovlivnilo to, že ti to později šlo líp?

To ne, za mého mládí se o dyslexii moc nemluvilo, takže i přesto, že jsem na nějakém tom vyšetření byl, nic se pak nezměnilo. Možná rodiče pak měli ještě větší snahu se se mnou učit.

6. Řešil/a byste v současné době, se svými nynějšími zkušenostmi, výše uvedený problém jinak, případně jak?

Ne.

7. Jakou roli hrál Váš prospěch pro Vaše kamarády a vztahy s nimi?

Žádnou.

8. Jakou roli hrál při výběru kamarádů pro VÁS školní prospěch potenciálního kamaráda (ať už jeho lepší či horší prospěch)?

Žádnou. Kamarády jsem si nevybíral podle prospěchu, ale podle toho jestli jsem si s nimi rozuměl.

9. Mělo nebo má Vaše dosažené vzdělání vliv na výběr partnera?

Ne. Partnera jsem si vybíral podle vlastností, chování a názorů. Né podle vzdělání.

10. Zajímali se rodiče o Váš prospěch, jak se to projevovalo?

Ano. Učili se se mnou, podporovali mě ve studiu.

11. Zaslechli jste v souvislosti se svojí osobou poznámky typu: Ty seš ten dyslektik (lenoch apod.), ty to stejně líp neuděláš. Co od tebe můžu vlastně čekat. Případně jiné poznámky podobného typu. porosím uveďte jaké, včetně toho, která blízká osoba Vám to říkala a jak to na Vás působilo.

Ne. Sice jsem byl na druhém stupni na nějakém vyšetření, aby se vysvětlilo proč mi nejdou jazyky, takže vím, že mám dyslexii, ale za mé školní docházky se o dyslexii moc nemluvilo.

12. Záviděl jste někdy sourozenci, že se mu ve škole lépe dařilo. O co konkrétně šlo? (prospěch, kamarádi, obliba u učitelů, chování apod.)

Ne. Byl jsem spokojen s tím co bylo.

13. Na základě Vašich předešlých odpovědí, dá se říci, ze kterého období školní docházky Vaše dojmy převážně pocházely? Pokud se dá říci, že některé období převažovalo, prosím, uveďte, které, případně, které otázky se k jakému období vztahují (stačí k příslušné otázce za Vaši odpověď dopsat do závorky věk)

Ne. Ve všech stupních školní docházky to bylo skoro stejné.

14. V příloze tohoto dotazníku je list, na kterém jsou „postavičky“, prosím, prohlédněte si jej. Pak vyberte tu postavičku, která nejlépe vystihuje, jak jste se ve škole většinou cítili (předpokládám, že ve výběru budete zohledňovat období, které v tomto dotazníku zmiňujete nejčastěji).

Ležící postavička.

Pak vybranou postavičku stručně charakterizujte - její postavení ve třídě, jak se cítí, co chce, co nechce, jestli je spokojená se svým postavením apod.

Projít školou s co nejmenší námahou. Raději se trochu pobavit než se namáhat v učení.

Podle čeho sis mezi postavičkama vybíral?

Podle toho, co dělá a jak se u toho tváří.

A kdyby sis měl teď vybrat postavičku, která by nejlépe vystihovala tvůj současný pocit v životě, s tím, že zohlednit můžeš jakoukoli oblast života?

Prohlíží si asi minutu list a pak říká: Tu rodinku vpravo nahoře, postava, co má na zádech toho sviště.

15. Čtete rádi (nemám na mysli, zda hodně čtete, ale zda RÁDI čtete, nezáleží na množství)?

Prosím uveďte co (stačí žánr a zda se jedná o knihy či časopisy):

Ne. Když čtu, tak odbornou literaturu ke své profesi a literaturu s duchovní tematikou.

16. Jaký vliv měla škola na Vaši chuť si něco mimoškolního přečíst?

Povinná četba byla pro mě utrpením. Jak jsem mohl tak jsem se tomu vyhýbal.

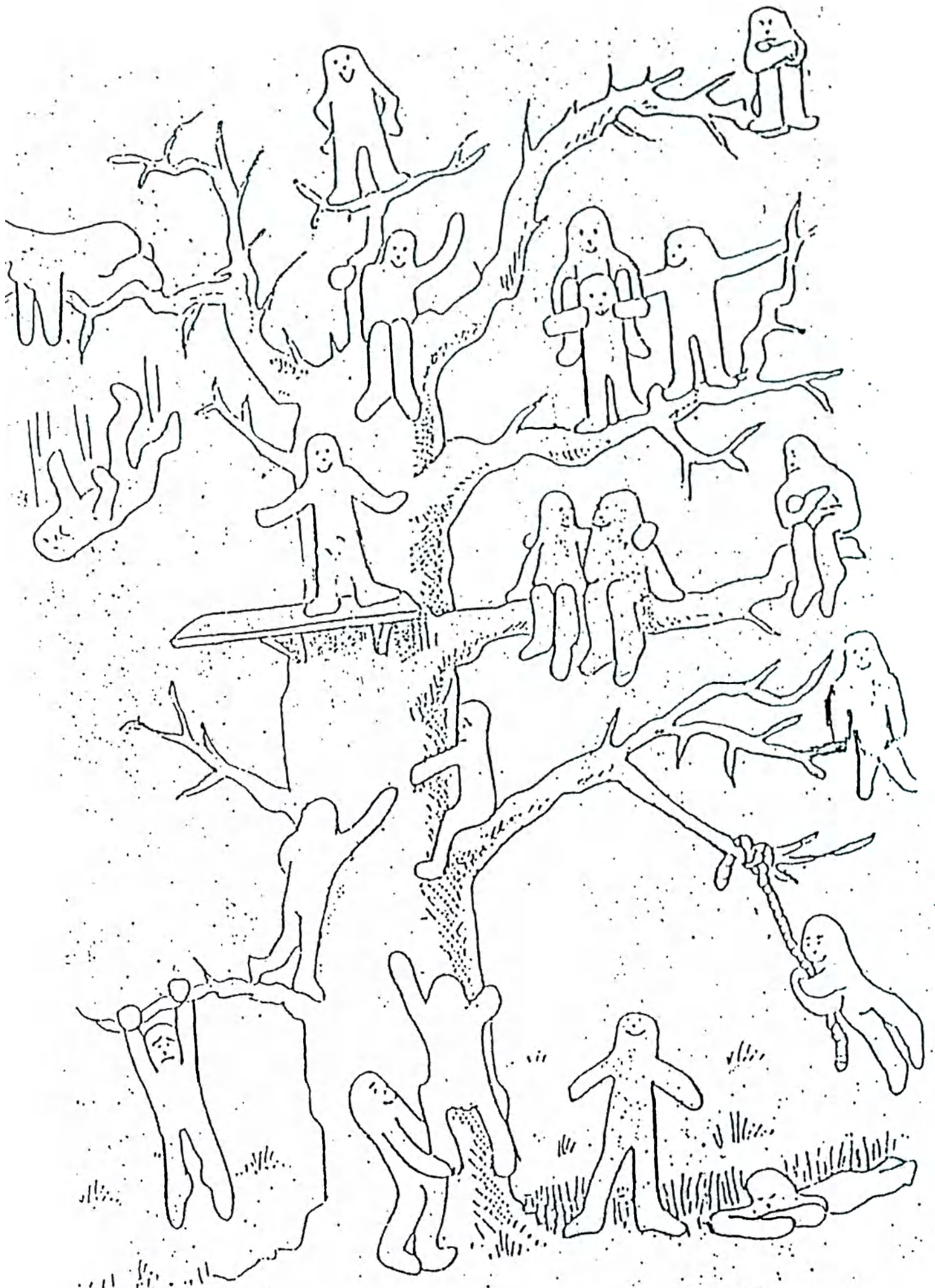
17. Byl pro Vás osobně tento dotazník obtížný? Pokud ano, uveďte, prosím, proč.

Ne.

Závěrem Vám chci velmi poděkovat za strávený čas nad dotazníkem a zároveň bych si přála, aby pro Vás tato miniexkurze do vlastního dětství mohla být přínosem, například v tom, že třeba lépe pochopíte vlastní děti, jelikož je velmi pravděpodobné, že se budou potýkat s podobnými pocity :-)

Pokud jste při vyplňování dotazníku narazil/a na něco, k čemu byste chtěl/a ode mě nějakou zpětnou vazbu, klidně se na mne obraťte.

Přeji Vám příjemný zbytek dne.

Strukturovaný rozhovor

1. Máš pocit, že jsi byl v souvislosti se školními výsledky častěji trestán než sourozenec, pokud ano, uveď za co?

Ne.

Kolik máš sourozenců?

Dvě sestry.

Má některá z nich diagnostikovanou nějakou formu specifických poruch učení?

Ne.

2. Měl jsi pocit, že učitel nadržoval ostatním dětem a tobě ne, jak se to projevovalo?

Ne. Jen jsem měl pocit, že se učitel vždy řídil v postupu v látce podle nejlepšího ve třídě a ne podle nejhoršího.

Mluvíš o dvou skupinách žáků, patřil jsi do některé z nich?

Ne.

3. Myslel sis během školní docházky, že jsi líný, pokud ano, proč?

Ne.

4. Připadali ti školní úkoly těžké, pokud ano uveď jaké?

Nepamatuji se. Pokud ano tak z jazyků.

5. Bylo pro tebe v porovnání se spolužáky těžší najít si kamarády?

Ano. Ale bylo to dáno spíš tím, že jsem je nehledal.

6. Zaregistroval jsi vůči své osobně odlišný přístup od rodičů, učitelů, spolužáků ve chvíli, kdy byla oficiálně diagnostikována dyslexie či jiná porucha učení a jak se to projevilo? (pokud diagnostikována nebyla, tuto otázku vynechej)

Ne.

7. Začal sis připadat v určitém období v souvislosti se školní úspěšností a učením vůbec nějaký jiný než ostatní, kdy to bylo a v jaké souvislosti sis to nejvíce uvědomoval?

Ne.

8. Ve srovnání s ostatními dětmi měl jsi pocit, že jsou u tebe častější změny nálad, výbuchy hněvu či podrážděnost?

Ne

9. Máš pocit, že jsi v dětství častěji pociťoval následující emoční stavy?

- pocit, zoufalství, strach, stud, rozpaky, pocity viny, úzkost a nedostatek sebedůvěry, nízké sebevědomí, skleslost, beznaděj, deprese, pocity chaosu, zmatku, někdy ničehonic dobrá nálada „chtít objímat celý svět“ a na druhé straně častá depresivita výsledkem těchto emočních stavů mohli být odlišnosti v chování například lhostejnost, přehnaná obrana nebo agresivita (vůči druhým, ale i vůči sobě) – byla z toho něco pravda i o tobě, uveď, prosím co a v jaké souvislosti.

Ne.

G

Pohlaví: Žena

Věk: 26 let

Vzdělání (nejvyšší ukončené): VOŠ (fyzioterapie)

1. Jaké pocity se Vám jako první objeví, když se řekne „škola“, „školní docházka“ a proč?

Se slovem škola mám sice spojeno hodně učení, dohánění známek na konci roku a studovat už by se mi asi jít nechtělo, ale nejsou to pro mne negativní vzpomínky. Při slově škola se mi vybaví nejdříve ZŠ.

2. Dá se říci, na které období ve škole vzpomínáte rádi (první stupeň, druhý stupeň, SŠ apod.) a proč, popřípadě na jaký školní předmět či na kamarády?

Ráda vzpomínám na konec ZŠ, byli jsme jako třída dobrý kolektiv, uměli jsme se jeden druhé zastat, asi je to tím, že to bylo nejdelší školní období, vytvářeli jsme si přátelství a tak mi kamarádství se spolužačkou drží do dnes.

Na SŠ a VOŠ zase ráda vzpomínám na praktické předměty, protože jsem si školu sama vybrala a bavila mě, bylo to pro mě v tom výsledkovém směru jednodušší než konec ZŠ.

3. Komu Váš školní úspěch udělal vždy největší radost?

Nejvíc potěšená byla nejbližší rodina. Rodiče, babičky, děda....

V odpovědi na otázku komu Váš školní úspěch udělal vždy největší radost, jsi uvedla poměrně dost lidí, rodiče, babičky, dědečky, jak ses dívala na svůj školní úspěch ty, měla jsi z něj radost?

Měla. Já jsem tu otázku pochopila tak, že se má jednat o druhé lidi a né o mě, jinak bych se tam zahrnula.

4. Který školní problém Vám nejvíce znepríjemňoval období Vaší školní docházky?

Nejtěžší pro mě byl problém se čtením. Ne, že bych měla strach z ČJ obecně, ale když jsem věděla že budu číst, nebo stačilo vědět, že bych mohla číst, text jsem si raději četla dopředu, protože mě to stresovalo.

5. Vyhledal/a jste někdy ohledně výše uvedeného problému pomoc a u koho?: (vyberte vhodnou odpověď)

a) kamarádi, b) rodiče, c) odborník, d) nikoho jsem o pomoc nežádal/a, pomohl/a jsem si sám/sama, e) problém jsem neřešil/a a doufal/a jsem, že se vyřeší časem sám, f) žádnou pomoc jsem nehledal, bylo mi to jedno, g) jiné řešení – uveďte, prosím, jaké

Vzhledem k tomu, že se problém objevil na I. stupni ZŠ, vyhledali pomoc rodiče, asi 3 krát jsem byla v psychologicko pedagogické poradně.

6. Řešil/a byste v současné době, se svými nynějšími zkušenostmi, výše uvedený problém jinak, případně jak?

Ted' bych se tímto problémem nechtěla nechat tolik stresovat. Ani ted' mi není moc příjemné číst nahlas na veřejnosti, ale asi bych se nebála více se ozvat, když bych věci, které souvisí s tímto problémem nechtěla dělat.

V dotazníku byla otázka č. 6 (přečetla jsem ji), v odpovědi jsi uvedla, že by ses tímto problémem už nechtěla nechat tolik stresovat, mohla bys mi víc rozvést, co tím myslíš?

No, jako že bych byla víc v nadhledu, protože každému něco nejde a není to žádná ostuda.

A pak jsi tam napsala, že by ses nebála víc se ozvat, když bys věci, které souvisí s tím problémem nechtěla dělat, jaké věci máš na mysli?

Mlčí... U těch povinných věcí bych asi nic moc protestovat nemohla, ale třeba v družině bych odmítla nahlas číst, kdyby se mi nechtělo.... Nebo bych poprosila učitelku, jestli by mě nemohla víc zkoušet písemně než před tabulí.

7. Jakou roli hrál Váš prospěch pro Vaše kamarády a vztahy s nimi?

8. Jakou roli hrál při výběru kamarádů pro VÁS školní prospěch potenciálního kamaráda (ať už jeho lepší či horší prospěch)?

Nepocit'ovala jsem, že by to hrálo nějakou roli, vždycky jsem měla kamarády. Byli jsme ve třídě s tímto problémem tři, takže to nebylo nic neobvyklého. A ani pro mě nehrál prospěch roli ve výběru kamarádů.

9. Mělo nebo má Vaše dosažené vzdělání vliv na výběr partnera?

Nemá

10. Zajímali se rodiče o Váš prospěch, jak se to projevovale?

Určitě, mamka se se mnou hodně učila, zkoušela mě z předmětů které byly známkové formou zkoušení, také si pamatuji, že jsem doma nahlas četla.

11. Zaslýchli jste v souvislosti se svojí osobou poznámky typu: Ty seš ten dyslektik (lenoch apod.), ty to stejně líp neuděláš. Co od tebe můžu vlastně čekat. Případně jiné poznámky podobného typu, porosím uveďte jaké, včetně toho, která blízká osoba Vám to říkala a jak to na Vás působilo.

Jednou jsem poznámku slyšela od spolužáka, už nevím co řekl, ale příjemné to nebylo, to je znát ž z toho, že si to do dnes pamatuji. Ale vím, že jiný spolužák ho hned usadil. Tak mě potěšilo, že mám zastání.

12. Záviděl jste někdy sourozenci, že se mu ve škole lépe dařilo. O co konkrétně šlo? (prospěch, kamarádi, obliba u učitelů, chování apod.)

Nezáviděla, neměla jsem důvod.

13. Na základě Vašich předešlých odpovědí, dá se říci, ze kterého období školní docházky Vaše dojmy převážně pocházely? Pokud se dá říci, že některé období převažovalo, prosím, uveďte, které, případně, které otázky se k jakému období vztahují (stačí k příslušné otázce za Vaši odpověď dopsat do závorky věk)

Popis se nevztahuje na konkrétní období, ale začíná dobou, kdy jsem si uvědomila, že mám se čtením problém. Ale na konkrétní dobu si již nevzpomínám.

Když jsi v dotazníku popisovala období, ze kterého převážně měly pocházet Tvé vzpomínky. napsala jsi „kdy jsem si uvědomila, že mám se čtením problém“, v souvislosti s kým nebo s čím sis uvědomila, že máš problém se čtením?

Mičí... Asi bych řekla, že v porovnání se spolužáky, že se dokonce i předháněli v tom, kdo bude číst, to jsem nechápala, protože já jsem četla strašně nerada a bez přípravy už vůbec ne.

14. V příloze tohoto dotazníku je list, na kterém jsou „postavičky“, prosím, prohlédněte si jej. Pak vyberte tu postavičku, která nejlépe vystihuje, jak jste se ve škole většinou cítili (předpokládám, že ve výběru budete zohledňovat období, které v tomto dotazníku zmiňujete nejčastěji).

Pak vybranou postavičku stručně charakterizujte - její postavení ve třídě, jak se cítí, co chce, co nechce, jestli je spokojená se svým postavením apod.

Vybrala bych si jednu ze dvou postaviček, které se drží kolem ramen. Má dobrého kamaráda, se kterým tráví hodně času, mají v sobě vzájemnou oporu. Není ve třídě středem pozornosti, ale má ráda lidi. Prospěchově je to spíše průměrný žák, ale snaží se, aby výsledky byly vždy co nejlepší. Má určité cíle, kterých se snaží dosáhnout.

15. Čtete rádi (nemám na mysli, zda hodně čtete, ale zda RÁDI čtete, nezáleží na množství)? Prosím uveďte co (stačí žánr a zda se jedná o knihy či časopisy):

Občas si něco ráda přečtu, ale určitě nejsem člověk, který většinu svého volného času využije ke čtení. Spíše si ráda čtu na dovolené, o víkendu na chalupě, ale doma moc ne. Negativní vztah ke čtení určitě nemám.

16. Jaký vliv měla škola na Vaši chuť si něco mimoškolního přečíst?

Chuť něco si přečíst mi škola nezkazila, naopak, když jsme se v literatuře učili o díle, které mě zaujalo, měla jsem chuť si ho přečíst.

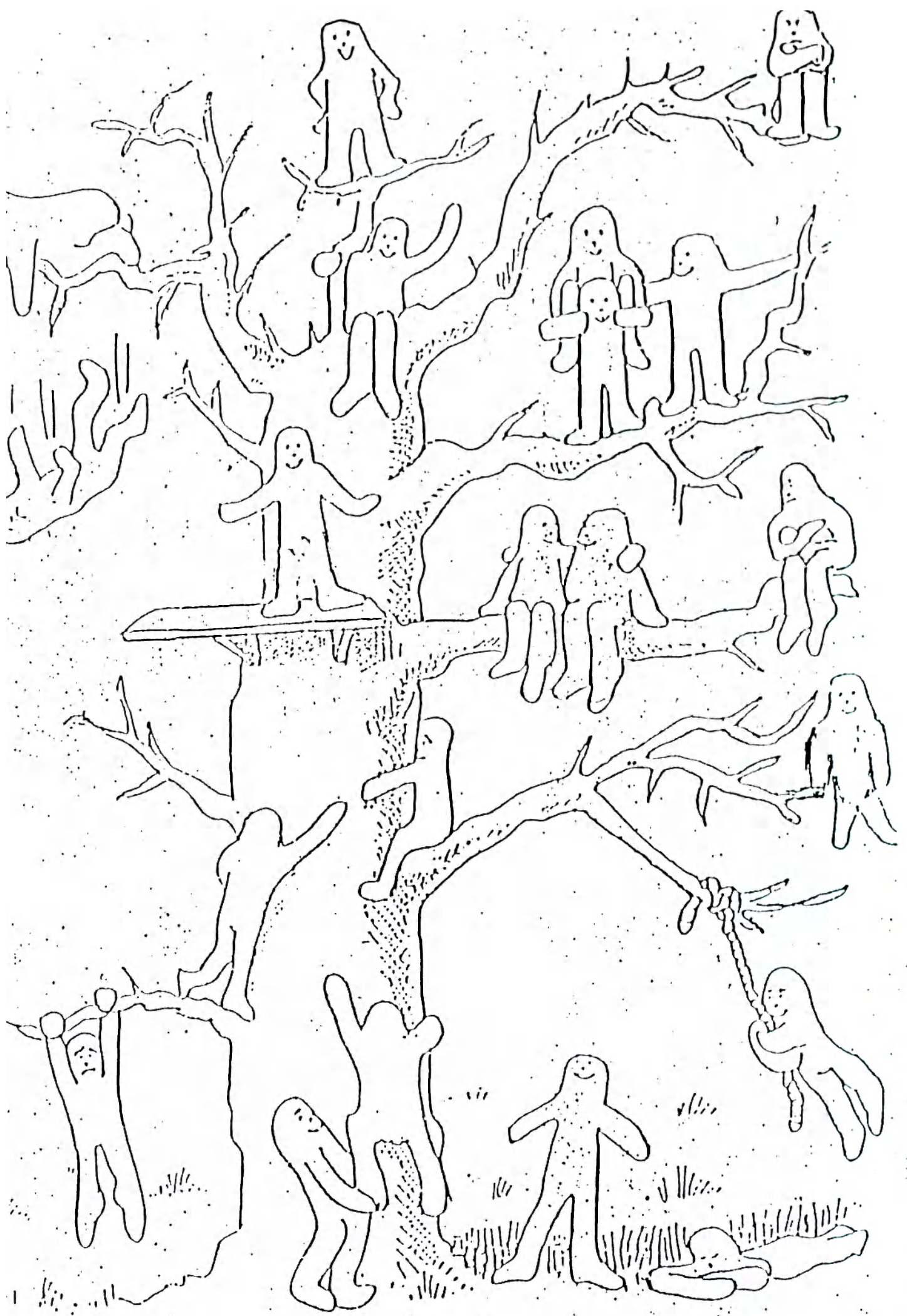
17. Byl pro Vás osobně tento dotazník obtížný? Pokud ano, uveďte, prosím, proč.

Když už jsem si k dotazníku sedla, tak to těžké nebylo :-)

Závěrem Vám chci velmi poděkovat za strávený čas nad dotazníkem a zároveň bych si přála, aby pro Vás tato miniexkurze do vlastního dětství mohla být přínosem, například v tom, že třeba lépe pochopíte vlastní děti, jelikož je velmi pravděpodobné, že se budou potýkat s podobnými pocity :-)

Pokud jste při vyplňování dotazníku narazil/a na něco, k čemu byste chtěl/a ode mě nějakou zpětnou vazbu, klidně se na mne obraťte.

Přeji Vám příjemný zbytek dne.

Strukturovaný rozhovor

1. Máš pocit, že jsi byl v souvislosti se školními výsledky častěji trestán než sourozenec, pokud ano, uveď za co?

Vzhledem k tomu, že sestra měla obecně o trochu horší prospěch než já, tak nebyl důvod a navíc bych něřekla, že by nás rodiče za učení jakkoli trestali. Když byl ve škole problém, tak se s náma rodiče prostě víc učili. V mém případě mamka, jelikož táťka je dyslektik jako já (*úsměv*).

Má tvoje sestra diagnostikovanou nějakou specifickou poruchu učení jako ty?

Ne, nemá, aspoň teda nikde v poradně nebyla, tak jako já.

2. Měl jsi pocit, že učitel nadržoval ostatním dětem a tobě ne, jak se to projevovalo?

Ne.

3. Myslel sis během školní docházky, že jsi líný, pokud ano, proč?

Ne.

4. Připadali ti školní úkoly těžké, pokud ano uveď jaké?

Ne. Tím že mi mamka pomáhala, tak mi to těžké nepřišlo.

5. Bylo pro tebe v porovnání se spolužáky těžší najít si kamarády?

Ne.

6. Zaregistroval jsi vůči své osobně odlišný přístup od rodičů, učitelů, spolužáků ve chvíli, kdy byla oficiálně diagnostikována dyslexie či jiná porucha učení a jak se to projevilo? (pokud diagnostikována nebyla, tuto otázku vynechej)

Ne. Byli jsme taková ve třídě celkem tři, takže to spolužáci brali normálně.

7. Začal sis připadat v určitém období v souvislosti se školní úspěšností a učením vůbec nějaký jiný než ostatní, kdy to bylo a v jaké souvislosti sis to nejvíce uvědomoval?

Ne.

8. Ve srovnání s ostatními dětmi měl jsi pocit, že jsou u tebe častější změny nálad, výbuchy hněvu či podrážděnost?

Ne.

9. Máš pocit, že jsi v dětství častěji pociťoval následující emoční stavy?

- pocit, zoufalství, strach, stud, rozpaky, pocity viny, úzkost a nedostatek sebedůvěry, nízké sebevědomí, skleslost, beznaděj, deprese, pocity chaosu, zmatku, někdy zničehonic dobrá nálada „chtít objímat celý svět“ a na druhé straně častá depresivita výsledkem těchto emočních stavů mohli být odlišnosti v chování například lhostejnost, přehnaná obrana nebo agresivita (vůči druhým, ale i vůči sobě) – byla z toho něco pravda i o tobě, uveď, prosím co a v jaké souvislosti.

Občas to malý sebevědomí.

V dotazníku sis vybrala vybrala postavičku, toho jak jsi se ve třídě cítila, vzpomínáš si, která to byla?

Podívá se na list a hned ukáže a říká: Jo, tahle ta.

Mohla bys mi říct, jak jsi postupovala při výběru vhodný postavičky?

Jestli je sama nebo s někým a... taky kde je na stromě.

Můžeš mi přiblížit, co myslíš tím, „kde je na stromě“?

MIČÍ....

Tak třeba jestli jsi hodnotila, jak blízko je kmene stromu nebo jestli je spíš na větvi, nebo v jaký vejšce je....?

No, to spíš jak je vysoko a aby z toho stromu nepadala.

A kdyby sis teď měla vybrat postavičku s ohledem na to, jak se cítíš v současnosti ve svém životě, dokázala by sis vybrat? Samozřejmě můžeš zohlednit jakoukoli oblast ve svém životě.

Asi 2 minuty přemýšlí a pak říká: Já bych si vybrala tu samou.